

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΚΟΥΒΟΥΚΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΟΤΟΝΤΑΣ ΠΕΡΙΞ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Τό απόγευμα τῆς Δευτέρας, 14ης/27ης Μαΐου 2019, ἔλαβε χώραν συνάντησις εἰς τό μοναστήριον τῶν Φραγκισκανῶν, τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ θεοφίλου, τοῦ Γέροντος Ἀρχιγραμματέως Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, τοῦ Δραγουμανεύοντος Ἀρχιμανδρίτου π. Ματθαίου, μετά τῶν Φραγκισκανῶν, Κουστωδοῦ π. Φραγκίσκου Πατόν, τοῦ π. Ντομπρομίρο, τοῦ π. Δαυίδ καί μετά τοῦ Ἀρμενίου Πατριάρχου Μακαριωτάτου κ. Νουρχάν, τοῦ π. Σαμουήλ ἡγουμένου τῶν Ἀρμενίων εἰς τόν Ναόν τῆς Ἀναστάσεως καί τοῦ π. Γκουριόν διά τήν ὑπογραφήν συμφωνίας πρός ὀλοκλήρωσιν τῶν ἐργασιῶν συντηρήσεως καί ἀναστηλώσεως τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου καί τῆς Ροτόντας μετά τήν πρό διετίας γενομένην συντήρησιν καί ἀναστήλωσιν τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου τῇ τεχνικῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου.

Ἐπί τῇ ὑπογραφῇ τῆς συμφωνίας ταύτης ὁ Μακαριώτατος Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος προέβη εἰς τήν κάτωθι συνέντευξιν:

“Your Paternity,

Your Beatitude,

Dear Brothers,

It is a great blessing, for us to be here in this very special place, and it is a great blessing, because what we are about to sign is the confirmation of what is being mentioned in your

script, it is the confirmation of the initiative that was taken some years ago, for the restoration of the Holy Edicule of the Holy Sepulchre.

It is true that our common initiatives and joint venture and common action that we altogether work for the restoration of the Holy Edicule of the Holy Sepulchre, that opened a new phase I would say, in our history, in our cooperation, in our co-existence, and above all, in our mission and as witness to the Holy City of Jerusalem and of course to the Holy Places, with the Crown of them, the Holy Sepulchre, which as you said, indeed has become the main destination not only for our own pilgrims the Christian pilgrims, but also the destination of all other visitors and non-Christian pilgrims as well.

Today is really a special day, not only for us and for our Communities, that we are in charge of the custody of the Holy Places, but it is important for the Holy City of Jerusalem because everybody is now realizing and acknowledges that if Jerusalem maintains her Christian character as well, it depends on us as well. Therefore our mission is very important, not only in religious terms but also in diplomatic terms and inevitably in political terms.

I would like very much from the bottom of my heart to express on behalf of our Brotherhood, and myself personally, our thanks and appreciation, and we hope and pray that this initiative, to not just restore the foundations and the pavement of the Holy Sepulchre, but that this would be the completion of the restoration of the Holy Sepulchre, that has started so many years ago. And I think that this will bring the Holy Sepulchre to a new era, to a new phase, because, so far, due the restoration works which are going on, there is no doubt that the Holy Sepulchre suffers from its holiness and sanctity and reverence. But by completing the restoration works, the Holy Sepulchre will recover its splendour.

And I must rest you assured that our technical team is ready

to join forces with your own technical team, as well as with the technical team of our Brothers the Armenians. And we are ready also in any possible way, to make our contribution, so that the works will go smoothly, as it happened with the restoration of the Holy Sepulchre.

Thank you very much indeed! Christos Anesti! Christ is risen!”.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΣΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ.

Στήν πρωϊνή έκπομπή τοῦ Ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Κάθε μέρα νέα μέρα» καί στούς δημοσιογράφους Κατερίνα Χουζούρη καί Κώστα Παπᾶ μίλησε σήμερα ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, τόσο γιά τήν πρόσφατη σύγκληση τοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς, ὅσο καί γιά τά πρόσφατα γεγονότα τῶν ἐξεγέρσεων στόν Ἀραβικό κόσμο. Ὁ Μακαριώτατος, ἐρωτηθεῖς γιά τά τελευταῖα γεγονότα στόν Ἀραβικό κόσμο καί τό ἐνδεχόμενο ἀλυσίδος (ντόμινου) ἐξεγέρσεων ἀπάντησε «Τό ντόμινο ἐξεγέρσεων ὅλους μᾶς προβληματίζει, ἀλλά ὅσον ἀφορᾷ τήν Ἰορδανία, σᾶς διαβεβαιώνω ὅτι δέν ἰσχύει ὅ,τι ἰσχύει γιά τίς ἄλλες χῶρες, δεδομένου ὅτι ἡ κατάσταση ἐκεῖ εἶναι ἐντελῶς διαφορετική. Στήν Ἰορδανία δέν ὑπάρχει αὐτός ὁ φόβος, πλὴν ὅμως τό κίνημα αὐτό πού κινεῖται ἀπό διάφορες καταστάσεις εἶναι κάτι πού ἀπασχολεῖ πάντα».

Σέ ἄλλη ἐρώτηση γιά τό ἂν αὐτές οἱ πολιτικές ἐξεγέρσεις μπορεῖ νά πάρουν καί ἄλλο χαρακτηρα ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἀπάντησε: «Γιά νά εἴμαστε εἰλικρινεῖς εἶναι μία

κατάσταση απρόβλεπτος, όλοι άκούτε από τούς διαφόρους άναλυτές νά λένε πολλά καί διάφορα, ό καθένας από τή δική του σκοπιά καί θεώρηση, αλλά ή ούσία εΐναι μία ότι ή κατάστασις εΐναι απρόβλεπτος».

Τέλος, σέ έρώτηση για τή συνάντηση τών Αρχηγών του Συμβουλίου τών Εκκλησιών τής Μέσης Άνατολής, ό Μακαριώτατος τόνισε: «Τό Συμβούλιο τών Εκκλησιών τής Μέσης Άνατολής καί ή Όρθόδοξος Εκκλησία μέ τά Πατριαρχεία, συμπεριλαμβανομένης καί τής Εκκλησίας τής Κύπρου, αυτήν τή στιγμή παίζουν ένα ήγετικό ρόλο, καθώς έχουν αναλάβει τήν Προεδρία καί ή Ημετέρα Μετριότης ως έκπρόσωπος τής Όρθοδόξου Εκκλησίας, ως έκπρόσωπος τής Όρθοδόξου Οίκογενείας εΐναι Πρόεδρος αυτή τή στιγμή. Τό Συμβούλιον αυτό διήλθε μία μεγάλη κρίση για πολλούς καί διαφόρους λόγους. Ένας από αυτούς ήταν ότι δέν υπήρχαν πλέον οί οικονομικές ενισχύσεις κι από τήν άλλη πλευρά τά Όρθόδοξα Πατριαρχεία για πολλούς λόγους έπαυσαν νά δείχνουν ούσιαστικό ενδιαφέρον. Οί πολιτικές καταστάσεις όμως πού έχουν διαμορφωθεί στήν περιοχή καί όσα συμβαίνουν μάς ανάγκασαν νά ένεργοποιηθοϋμε κι έμεΐς καί έτσι αναλάβαμε τήν πρωτοβουλία νά επανασυσταθεί τό Συμβούλιο τών Εκκλησιών τής Μέσης Άνατολής, διότι εΐναι όργανο τό όποιο έχει πολλές δυνατότητες καί μπορεί νά έκφράζει τά προβλήματα καί τή φωνή του χριστιανικού κόσμου στή Μέση Άνατολή».

Έκ του ραδιοφωνικού σταθμού.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ»

Άποσπάσματα συνέντευξης του Πατριάρχη Ίεροσολύμων Θεόφιλου Γ' στην Βάλια Νικολάου για τον «Ελεύθερο Τύπο», Δεκέμβριος 2010

-Μακαριώτατε, πέρασαν σχεδόν πέντε χρόνια από την έκλογή σας στον πατριαρχικό θρόνο. Ποιό θεωρείτε τὸ σημαντικότερο ἔργο σας;

«Ἐπανῆλθε ἡ ὁμαλότης στὴ λειτουργία τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Πλέον, τὸ κύρος του ἔχει ἀποκατασταθεῖ καὶ τὸ Πατριαρχεῖο διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο ὄχι μόνο εἰς τὸ θρησκευτικὸ γίγνεσθαι, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸ πολιτικό, γιατί συνδέεται ἄρρηκτα μὲ τὸ καθεστῶς τῶν Ἱεροσολύμων.

Διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στὴν ἐκτόνωση τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, συμβάλλοντας τὰ μέγιστα διὰ τῆς συμμετοχῆς του σὲ διαφόρους διαθρησκευτικοὺς διαλόγους.

Ἀπόδειξη τούτου εἶναι ἡ συμμετοχὴ τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων στὸ Συμβούλιο θρησκευτικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἁγίας Γῆς, τὸ ὁποῖο ἐγένετο μὲ πρωτοβουλία τοῦ State Department καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ ραβίνους, τὴν ἐβραϊκὴ θρησκευτικὴ ἡγεσία τοῦ Ἰσραήλ, πὺ ἐκπροσωπεῖ τὴν κυβέρνηση, τὴ θρησκευτικὴ ἡγεσία τῆς Παλαιστινιακῆς Ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Ἐκκλησιῶν».

-Ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα συναντήσατε κάποιες δυσκολίες καί, ἂν ναί, ποιὲς εἶναι αὐτές;

«Βεβαίως καὶ συναντήσαμε δυσκολίες ἦταν τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ θεοῦ κατορθώσαμε νὰ τὶς ξεπεράσουμε καὶ νὰ τὶς θεραπεύσουμε...»

-Στὸ παρελθόν, τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων ἀντιμετώπιζε οἰκονομικὰ προβλήματα. Αὐτὰ τὰ προβλήματα ἔχουν ξεπεραστεῖ;

«Υπῆρχαν πολλὲς ἐκκρεμότητες, μεγάλα χρέη, πὺ γιὰ πολλοὺς καὶ διάφορους λόγους τὸ Πατριαρχεῖο δὲν εἶχε ἀνταποκριθεῖ εἰς τὶς ὑποχρεώσεις του. Τώρα, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ θεοῦ, πολλὰ κενὰ ἔχουν καλυφθεῖ.

Τὸ οἰκονομικὸ ζήτημα εἶναι ἓνα πρόβλημα πὺ πάντοτέ μας ἀπασχολοῦσε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς ἀπασχολεῖ, ἀλλὰ θέλω νὰ

πιστεύω ὅτι βρισκόμαστε σὲ ἀνοδικὴ πορεία.

Σήμερα, τὰ πάντα λειτουργοῦν μὲ διαφάνεια καὶ μὲ σοβαρότητα. Ἐπίσης, ἓνα ἄλλο πρόβλημα εἶναι ὅτι τὸ Πατριαρχεῖο ἔχει περιουσίες γῆς ποὺ βρίσκονται σὲ στρατηγικῆς σημασίας θέσεις ἀπὸ πολιτικῆς πλευρᾶς.

Ἀντιλαμβάνεστε ὅτι τὸ Πατριαρχεῖο βρίσκεται πάντοτε ἐν μέσῳ δύο συμπληγᾶδων».

-Ποιὲς εἶναι οἱ σχέσεις σας μὲ τὴν κυβέρνηση τοῦ Ἰσραήλ, τῆς Ἰορδανίας καὶ τὴν Παλαιστινιακὴ Ἀρχή;

«Μὲ ὅλες τὶς κυβερνήσεις, κυρίως μὲ τὸ Ἰσραήλ καὶ τὴν Ἰορδανία, οἱ σχέσεις μας εἶναι ἄριστες καὶ τὸ ἐννοῶ.

Μὲ τὴν Παλαιστινιακὴ Ἀρχή, ἐπίσης, οἱ σχέσεις μας εἶναι πάρα πολὺ καλές, συνεχῶς βελτιώνονται, ἂν καὶ ὀρισμένες φορές ὑπάρχουν παρεξηγήσεις ἀπὸ παράγοντες ποὺ εἶναι γνωστοὶ καὶ ἔχουν προσωπικά, οἰκονομικά καὶ ἰδεολογικά συμφέροντα».

-Ἡ σχέση σας μὲ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη;

«Δὲν μιλάμε περὶ σχέσεως μὲ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, ὑπάρχει ταύτιση σὲ ὅλα τὰ θέματα».

-Τὸ Πατριαρχεῖο πέρασε μία πολὺ ἄσχημη περίοδο λόγω τῶν γεγονότων ποὺ συνέβησαν μὲ τὸν ἔκπτωτο Πατριάρχη Εἰρηναῖο. Τί γίνεται μὲ τὴν ὑπόθεσή του;

«Μὲ τὴν ὑπόθεση τοῦ Εἰρηναίου δὲν ἀσχολοῦμαστε πλέον...»

-Κατὰ πόσον οἱ θρησκείες μποροῦν νὰ συμβάλουν στὴν ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης στὶς παγκόσμιες κοινωνίες;

«Οἱ θρησκείες διαδραματίζουν καθοριστικὸ ρόλο. Τὸ πρόβλημα τῆς διεθνοῦς διπλωματίας, ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτικῶν εἶναι ὅτι, ἐπειδὴ

ἀκριβῶς δὲν κατέχουν εἰς βάθος τὰ θέματα τῆς θρησκείας, προσπαθοῦν νὰ παραθεωρήσουν τὸ ρόλο ποὺ διαδραματίζει ἡ θρησκεία σὲ παγκόσμια κλίμακα καὶ δειλὰ δειλὰ ἀναγνωρίζουν ὅτι ὅπου σημειώνονται διενέξεις πολιτικῆς φύσεως ἢ ὅτιδήποτε ἄλλο ἡ αἰτία εἶναι καθαρὰ θρησκευτική.

Προσπαθοῦν νὰ τονίζουν πάλι τὸ πολιτικὸ μέρος ἢ τὸ ἐθνικὸ, ἡ ρίζα ὡστόσο εἶναι θρησκευτική.

Τὸ λέω αὐτὸ ἀπὸ τὴν πείρα ποὺ ἔχω. Ἐδῶ στὴν περιοχή μας, ἀποδεικνύεται τελικὰ ὅτι ἡ ρίζα τοῦ πολιτικοῦ προβλήματος καὶ τῆς διενέξεως εἶναι καθαρὰ θρησκευτική, γι' αὐτὸ καὶ ὅλες οἱ κυβερνήσεις σήμερα, εὐρωπαϊκὲς καὶ μὴ, συντρέχουν οἰκονομικῶς κάθε εἶδους πρωτοβουλία ποὺ ἀφορᾷ στὸ διαθρησκευτικὸ διάλογο.

Καθημερινά, δέχομαι ἀποστολὲς ἀπὸ τὴν Εὐρώπη καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμερική, πολιτικὲς, διπλωματικὲς καὶ ἐκκλησιαστικὲς. Ὁ σκοπὸς γιὰ τὸν ὁποῖον ἔρχονται εἶναι γιὰ νὰ ἀκούσουν τὶς ἀπόψεις μας στὸ θέμα τοῦ Μεσανατολικοῦ, τοῦ Παλαιστινιακοῦ καὶ τῶν Ἱεροσολύμων.

Ἀντιλαμβάνονται πλέον ὅτι οἱ διπλωματικὲς καὶ πολιτικὲς προσπάθειες δὲν ἀποδίδουν καρποὺς χωρὶς τὴ συνδρομὴ τῆς θρησκευτικῆς ἡγεσίας ἢ, ἂν θέλετε, τῆς θρησκείας».

-Ὡς Προκαθήμενος τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, ἔχετε στὴν πνευματικὴ σας δικαιοδοσία τὸ Ναὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ποιὸ μήνυμα θὰ θέλατε νὰ στείλετε ἀπὸ τὸν ἱερὸ αὐτὸ χῶρο πρὸς τοὺς χριστιανούς;

«Οἱ ἄνθρωποι νὰ ἀνοίξουν τὶς καρδιές τους καὶ νὰ δεχθοῦν τὸ μήνυμα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς αἰσιοδοξίας ποὺ εἶναι ὁ Χριστός».

-Ποιὸς θεωρεῖτε ὅτι εἶναι ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας σήμερα;

«Ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀναντικατάστατος καὶ αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι σὲ χῶρες τὶς ὁποῖες ἡ Ἐκκλησία (σ.σ: ἀναφέρομαι στὶς Δυτικὲς Ἐκκλησίες) ἔχει χάσει

τὴν πνευματικὴ τῆς ἀποστολῆ καὶ διάθεσιν, οἱ ἄνθρωποι βρίσκονται σὲ μία κατάσταση συγχύσεως καὶ ἀπογοητεύσεως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταφεύγουν σὲ θρησκευόμενα, πού, ἀντὶ νὰ τοὺς ἀνανεώσουν πνευματικὰ καὶ νὰ τοὺς ἐνισχύουν, τοὺς δημιουργοῦν ἐπιπρόσθετα προβλήματα.

Ὅσον ἀφορᾷ στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀποδεικνύεται ὅτι σὲ χώρες ποὺ ἐπικρατεῖ, οἱ ἄνθρωποι ἀναγνωρίζουν τὴν προσφορά τῆς καὶ καταφεύγουν σὲ αὐτὴν ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς ἀδυναμίες τῶν ταγῶν καὶ τῶν κληρικῶν τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας».

-Ἡ παγκόσμια κρίση εἶναι καὶ κρίση ἀξιῶν;

«Εἶναι κρίση ἠθικῆς, διότι τὸ οἰκονομικὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων. Ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων εἶναι ἡ ὑπέρβασις ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ Ἐγώ του...»

-Ἐξαιτίας τῆς οἰκονομικῆς κρίσης οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι αἰσθάνονται ἀπογοητευμένοι, ὀργισμένοι. Ἀνάλογα εἶναι καὶ τὰ συναισθήματα τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι δηλώνουν ὅτι φοβοῦνται γιὰ τὸ μέλλον τους. Τί μήνυμα θὰ στέλνατε σὲ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους;

«Οἱ ἄνθρωποι αἰσθάνονται ἀπογοητευμένοι. Τὸ βλέπω καὶ ἐγὼ ποὺ δέχομαι καθημερινὰ χιλιάδες προσκυνητὲς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Αὐτὸ τὸ συναίσθημα εἶναι ἔντονα ζωγραφισμένο στὰ πρόσωπά τους. Εἶναι δικαιολογημένες ἡ φοβία καὶ ἡ ἀπελπισία τοὺς διότι αἰσθάνονται ὅτι προδίδονται ἀπὸ παντοῦ.

Τὸ μήνυμα τῆς αἰσιοδοξίας εἶναι ἀκριβῶς τὸ μήνυμα τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Θεοῦ στὴν ἱστορία, δηλαδὴ τὰ Χριστούγεννα. Εἶναι τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος οὐδέποτε ἀπογοήτευσε ἀλλὰ καὶ οὔτε ἀπογοητεύει. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ Φῶς τῆς γνώσεως. Ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλὰ ἐξαρτᾶται κατὰ πόσον ὁ ἄνθρωπος, νέος καὶ ἠλικιωμένος, εἶναι ἕτοιμος νὰ προβεῖ στὴν ὑπέρβαση τοῦ ἑαυτοῦ του».

«Η ΑΡΧΕΓΟΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ» –ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ JERUSALEM POST.

Το ακόλουθο άρθρο, το οποίο συμπεριλαμβάνει την συνέντευξη του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου δημοσιεύθηκε από την εφημερίδα Jerusalem Post, τον Ιούλιο του 2010.

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία: – Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Από τον ΝΤΟΒ ΠΡΕΜΙΝΓΚΕΡ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ από τη ΣΑΡΑ ΛΕΒΙΝ

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία στα Ιεροσόλυμα έχει μια αδιάκοπη παρουσία στους Αγίους Τόπους από τους πρώτους αιώνες της Χριστιανοσύνης και πορεύεται αθόρυβα την πορεία της μέσω των 1.500 και πλέον ετών της ιστορίας της. Η Ορθόδοξη Εκκλησία θεωρεί τον εαυτό της ότι είναι η Μητέρα Εκκλησία του Χριστιανισμού και κηρύσσει το ίδιο δόγμα από την εποχή του Ιησού.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία ισχυρίζεται ότι ο πρώτος Επίσκοπός της ήταν ο Ιάκωβος, ο αδελφός του Ιησού, και η Εκκλησία συμπεριλαμβάνει, μεταξύ των Παναγίων Προσκυνημάτων, τά οποία κατέχει, και την Εκκλησία της Γεννήσεως στη Βηθλεέμ καθώς και την Εκκλησία του Παναγίου Τάφου στην Ιερουσαλήμ. Σήμερα οι μοναχοί της, με το χαρακτηριστικό μαύρο ράσο, τιμούν και υπηρετούν αυτά τα προσκυνήματα με την ίδια ιερουργία και το ίδιο τελετουργικό τυπικό, όπως και στους αρχαίους χρόνους, διατηρώντας με επιμονή τις παραδόσεις τους μέσα στο διάβα του χρόνου και των ιστορικών συμβάντων όπως το Μεγάλο Σχίσμα του έτους 1054 μ.Χ., την Ισλαμική κατάκτηση της Ιερουσαλήμ, την εποχή της Οθωμανικής κυριαρχίας, και των Σταυροφοριών.

Μόλις πρόσφατα, η τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία αντιμετώπισε προκλήσεις από την Κυβέρνηση του Ισραήλ καθώς και εναντίωση από το ποίμνιό της, το οποίο αποτελείται, ως επί το πλείστον, από Παλαιστίνιους Άραβες.

Όμως η Εκκλησία συνεχίζει να πορεύεται καθοδηγούμενη από τον ήρεμο και ταπεινό Πατριάρχη Θεόφιλο ΙΙΙ, ο οποίος αντιμετωπίζει τις σύγχρονες κρίσεις με τον ίδιο τρόπο, με τον οποίο η Εκκλησία πάντα αντιμετώπιζε τις κρίσεις: *«Με προσευχή, υπομονή, σοφία, επιμονή και σταθερότητα».*

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

Παρουσιάζει ενδιαφέρον το ότι κάποιος θα μπορούσε να θεωρήσει τα μέλη της πρώτης Χριστιανικής εκκλησίας ως τους αρχικούς Διαμαρτυρόμενους, λόγω του ότι η αξίωση του Ρωμαιοκαθολικού Πάπα ως προς την δικαιοδοσία ήταν μια από τις κύριες αιτίες του Μεγάλου Σχίσματος, το οποίο διαίρεσε την Εκκλησία σε Καθολικό δόγμα και Ορθόδοξο δόγμα.

«Τα δόγματα σε πολλά σημεία είναι κοινά», είπε ο Πατριάρχης Θεόφιλος ΙΙΙ, *«για τις δύο Εκκλησίες. Η μεγάλη διαφορά μεταξύ των Ρωμαιο-Καθολικών και του Ορθόδοξου Χριστιανισμού είναι το αξίωμα ενός Πάπα, ο οποίος ισχυρίζεται ότι είναι ο Εντεταλμένος Εκπρόσωπος (Βηκάριος) του Χριστού επί της Γης».*

Ο Ντάνιελ Ρόσινγκ, Εκτελεστικός Διευθυντής του Κέντρου της Ιερουσαλήμ για τις σχέσεις Ιουδαϊσμού – Χριστιανισμού, τόνισε ότι μια άλλη διαφορά αποτελεί το γεγονός ότι η Καθολική Εκκλησία έχει ιεραρχία με δομή «πυραμίδας» υπό τον Πάπα, ενώ η εξουσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας πηγάζει από τα επί μέρους τοπικά Πατριαρχεία. Ο Πατριάρχης της Κωνσταντινουπόλεως θεωρείται ο πρώτος μεταξύ ίσων· δεν έχει δικαιοδοσία επί των άλλων Πατριαρχών.

Η Ορθόδοξη θρησκεία είναι, επίσης, διαφορετική από αυτή των Διαμαρτυρομένων, Προτεσταντών, παρ' όλη την κοινή απουσία μιας Παπικής εξουσίας, αρχής. *«Μια μεγάλη διαφορά στην Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ότι είναι πολύ τελετουργική, λειτουργική»* είπε

ο Ρόσινγκ. «Έχει πολλά τυπικά, εικονίσματα, κεριά, λιτανείες. Ο Προτεσταντισμός τείνει να είναι πιο διανοητικός με λιγότερο τελετουργικό. Και, επίσης, οι Διαμαρτυρόμενοι Προτεστάντες δεν έχουν άγαμους μοναχούς, κληρικούς».

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία, μερικές φορές γνωστή και ως Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία, έχει τις καταβολές της στο διαμελισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Τον 4^ο αιώνα, ο Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος κήρυξε την ανατολική πόλη της Κωνσταντινουπόλεως ως τη νέα πρωτεύουσα της Ρώμης. Τοιουτοτρόπως άρχισε μια βαθμιαία αποστασιοποίηση μεταξύ του ανατολικού ημίσεως και του δυτικού ημίσεως της αυτοκρατορίας.

Καθώς το Λατινόφωνο Δυτικό ήμισυ και το Ελληνόφωνο Ανατολικό ήμισυ διαχωρίστηκαν, οι θεολογικές διαμάχες καθώς και διαμάχες εξουσίας μέσα στους κόλπους της Εκκλησίας είχαν ως αποκορύφωμα το Μεγάλο Σχίσμα, με το οποίο οι θρησκευτικοί ηγέτες των Ανατολικών και Δυτικών περιοχών αφόρισαν αλλήλους. Χωρίστηκαν σε Δυτική Λατινική Εκκλησία – τώρα οι Ρωμαιο-καθολικοί – και την Ανατολική Ελληνική Εκκλησία, τώρα γνωστή ως Ορθόδοξη Εκκλησία.

Η λέξη *Ορθόδοξος* είναι Ελληνική και σημαίνει «ορθή, σωστή πίστη», και αναφέρεται στην άποψη της Ορθόδοξης Εκκλησίας ότι αυτή κατέχει απαρέγκλιτα το αρχέγονο και ορθό τυπικό και τελετουργικό του Χριστιανισμού. Όντως οι Έλληνες Ορθόδοξοι αποκαλούν τους εαυτούς τους Ρωμαιο-Ορθοδόξους· όμως οι Λατίνοι τους απεκάλεσαν Έλληνες Ορθοδόξους και «έμεινε» το όνομα.

Σήμερα υπάρχουν περίπου 40.000 γηγενείς Ορθόδοξοι Χριστιανοί στο Ισραήλ και στα Παλαιστινιακά εδάφη. Οι περισσότεροι είναι Παλαιστίνιοι Άραβες εκτός από ένα μικρό αριθμό Ελλήνων κληρικών, οι οποίοι ηγούνται αυτών.

ΠΕΡΙΦΡΟΥΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ

Περίπου 120 μοναχοί ζουν και προσεύχονται σε ένα ωραίο μοναστήρι στην Παλαιά Πόλη της Ιερουσαλήμ, το οποίο λειτουργεί

και ως έδρα του Πατριαρχείου. Αυτοί οι άγαμοι μοναχοί είναι, στην πλειονότητά τους, Έλληνες και συγκροτούν τον πυρήνα του κλήρου της Εκκλησίας.

Οι μοναχοί διάγουν μια ζωή προσευχής και μελέτης (δες την παρακείμενη εξιστόρηση), και συμπεριλαμβάνουν ποιμαντικό έργο στις υποχρεώσεις τους, καθώς και συντήρηση και προσκύνηση των ιερών προσκυνημάτων της Εκκλησίας.

Ένα Διοικητικό Συμβούλιο από 18 επισκόπους, αποκαλούμενο *Ιερά Σύνοδος*, διοικεί την Αδελφότητα των μοναχών και την Εκκλησία, και είναι υπεύθυνη για την εκλογή του Πατριάρχη. Αυτή εξέλεξε την Α.Θ.Μ. κ.κ. Θεόφιλο ΙΙΙ, **Πατριάρχη** της Ιερουσαλήμ το 2005.

«Ένα κύριο λειτούργημα του Πατριαρχείου είναι να φροντίζει τα ιερά προσκυνήματα», είπε ο Πατριάρχης Θεόφιλος. *«Φυλάσσουμε και διατηρούμε τα Πανάγια προσκυνήματα, έτσι ώστε νά είναι προσβάσιμα στον οποιονδήποτε χωρίς διακρίσεις»*.

Ίσως το πιο ιερό μέρος, το οποίο ανήκει στη δικαιοδοσία της Εκκλησίας, είναι ο Ναός του Παναγίου Τάφου. Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία είναι κύριος κάτοχος της γης, επί της οποίας είναι χτισμένος ο Ναός, αν και η διαχείριση / διοίκηση είναι διαιρεμένη, διαμοιρασμένη μεταξύ των έξι (6) Χριστιανικών δογμάτων: των Ελλήνων Ορθοδόξων, των Καθολικών, των Αρμενίων Ορθοδόξων, των Σύρων Ορθοδόξων, των Κοπτών Αιγυπτίων και των Αιθιοπών.

Σύμφωνα με τους Έλληνες Ορθοδόξους, ο Ιησούς είναι Υιός του Θεού, έχει την θεία μαζί με την ανθρώπινη φύση και είναι τέλειος θεός και τέλειος άνθρωπος. Οι Έλληνες Ορθόδοξοι πιστεύουν στα τρία πρόσωπα του Θεού, το «*τρισυτόστατον*», τον Πατέρα, τον Υιό, και το Άγιο Πνεύμα. Οι Ορθόδοξες λειτουργίες έχουν τις απαρχές τους στην πρώτη Αποστολική Εκκλησία, και την Παλαιά Διαθήκη. Λιβάνι, κεριά και λυχνάρια ελαίου χρησιμοποιούνται στις λειτουργίες, όπως χρησιμοποιούνταν και στους καιρούς της περιόδου της Παλαιάς Διαθήκης. Βυζαντινές ψαλμωδίες και ύμνοι ψάλλονται στις λειτουργίες των Ελλήνων

Ορθοδόξων. Δεν χρησιμοποιούνται όργανα κατά τη διάρκεια των λειτουργιών και των ύμνων· μόνο ψάλλουν.

Οι μοναχοί της Εκκλησίας προσεύχονται για τέσσερεις ή πέντε ώρες κάθε μέρα.

Τα ενδύματα των ιερέων είναι περίτεχνα, λεπτοδουλεμένα. Τα σχέδιά τους προέρχονται από την Παλαιά Διαθήκη.

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΜΟΝΑΧΟΥ

(Από τον Αρχιμανδρίτη π. Ισίδωρο).

6:00 πμ – Εγερτήριο. Πρωϊνές προσευχές

8:00 πμ – Εργασία στο Γραφείο. Διοικητικά καθήκοντα, ποιμαντικές και κοινοτικές ευθύνες, συντήρηση και φροντίδα των ιερών τόπων.

2:00 μμ – «Εσπερινός» / Εσπερινή Ακολουθία.

4:00 μμ – Ανάπαυση.

6:00 μμ – Νυκτερινές Προσευχές.

7:00 μμ – Ανάπαυση. *«Πηγαίνουμε στα δωμάτια μας, μελετούμε, διαβάζουμε ένα βιβλίο, διασκεδάζουμε ψυχαγωγούμαστε, μιλούμε για τον θεό».*

Αν και η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία τείνει να έχει καλές σχέσεις με τα άλλα Χριστιανικά δόγματα, εν τούτοις το προσκύνημα τούτο έχει μία ιστορία εντάσεων, οι οποίες «αναζωπυρώνονται» κατά διαστήματα.

Το 1853, ο Σουλτάνος της εποχής εξέδωσε ένα διάταγμα του status quo για τον Πανάγιο Τάφο, με το οποίο απαιτούσε ότι όλα τα έξι δόγματα θα έπρεπε να συμφωνούν για οποιεσδήποτε δομικές αλλαγές στην Εκκλησία του Παναγίου Τάφου. Αυτή η αμφίδρομη και περιπεπλεγμένη δέσμευση έφερε τις ενδιαφερόμενες πλευρές σε μεγάλο αδιέξοδο, εξ αιτίας του οποίου δεν μπορούν να συμφωνήσουν σε οποιεσδήποτε αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων και

των πολύ σημαντικών, όπως π.χ. της κατασκευής μιας εξόδου κινδύνου σε περίπτωση πυρκαϊάς, η οποία θα συμπλήρωνε τη μοναδική είσοδο – έξοδο του Ναού της Αναστάσεως.

Το σύμβολο του τέλματος του status quo, στο οποίο έχει περιέλθει ο Πανάγιος Τάφος είναι η περίφημη «ανεμόσκαλα», η οποία είχε τοποθετηθεί πάνω σε έναν τοίχο περί το 1800 και έκτοτε έχει παραμείνει ως έχει, διότι κανείς από τους εμπλεκόμενους φορείς δεν έχει την αρμοδιότητα να την αποσύρει.

Ακόμη και πολύ ελαφρές δομικές αλλαγές έχουν υποκινήσει βία μεταξύ των κληρικών. Όταν ένας Κόπτης μοναχός προσπάθησε, το 2002, να μετακινήσει μία καρέκλα στη σκιά, προκάλεσε μια διαμάχη με τους Αιθίοπες, οι οποίοι απέρριψαν τη δικαιοδοσία του επί της περιοχής. Όμως, τέτοια συμβάντα είναι σχετικά σπάνια και, η από κοινού διοίκηση της Εκκλησίας γενικά πορεύεται «καλή τῆ πίστει».

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία έχει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης για τον Πανάγιο Τάφο και έχει στην κατοχή της διάφορα ιερά σκηνώματα μεταξύ των θησαυρών της εκεί. Μέσα σε γυάλινη λειψανοθήκη μπορεί κάποιος να δει αυτό που λέγεται ότι είναι μέρος του κρανίου του Αγίου Ιωάννου του Βαπτιστού, και το χέρι της Αγίας Μαρίας Μαγδαληνής.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΛΗΡΙΚΟΙ, ΑΡΑΒΕΣ ΛΑΙΚΟΙ

Πέρα από την αφοσίωση της Εκκλησίας ως προς τη διατήρηση και φροντίδα των Ιερών Τόπων, ο Πατριάρχης Θεόφιλος είπε ότι η ευθύνη της είναι να «φροντίζει για τις διάφορες Ορθόδοξες Χριστιανικές Κοινότητες παντού – στο Ισραήλ, στις Παλαιστινιακές περιοχές και στο Χασιμιτικό Βασίλειο της Ιορδανίας».

Έχουν γίνει όμως καταγγελίες ότι πολύς χρόνος αφιερώνεται στα Πανάγια Προσκυνήματα και ότι το ποίμνιο της Εκκλησίας αποτελεί δευτερεύουσα έγνοια και ασχολία.

«Μερικοί λένε ότι οι Καθολικοί, π.χ., κάνουν πολύ περισσότερα

όσον αφορά το εκπαιδευτικό, ιατρικό και φιλανθρωπικό έργο, από ότι η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία», είπε ο Ντάνιελ Ρόσινγκ, Εκτελεστικός Διευθυντής του Κέντρου για τις Σχέσεις Ιουδαίων – Χριστιανών. «Λένε ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία προσδίδει περίσσεια έμφαση στους άγιους τόπους πανάγια προσκυνήματα».

Μια άλλη έγνοια, ανησυχία είναι ότι οι Άραβες λαϊκοί δεν αντιπροσωπεύονται επαρκώς στην Ιεραρχία της Εκκλησίας, η οποία αποτελείται, κατ' εξοχήν, από Έλληνες.

Ο Ραβίνος Ντεήβιντ Ρόζεν της Αμερικανικής Ιουδαϊκής Επιτροπής {American Jewish Committee – www.ajc.org/ } είπε ότι είναι ένα παλαιό πρόβλημα. «Υπήρξε ιστορική ένταση μεταξύ της ιεραρχίας και των λαϊκών του ποιμνίου σχετικά με αυτό το θέμα, δηλαδή της αντιπροσώπευσης. Είναι το μοναδικό Χριστιανικό Δόγμα στους Αγίους Τόπους, του οποίου η ηγεσία δεν προέρχεται από τις τάξεις και τά μέλη της. Όλες οι Εκκλησίες εδώ είναι Αραβικές Εκκλησίες και η ηγεσία τους αποτελείται από Άραβες κληρικούς εκτός από αυτήν εδώ».

Ο Ρόζεν υπαινίσσεται ότι ο κλήρος παραμένει στη συντριπτική του πλειοψηφία Ελληνικός, διότι η Εκκλησία αντιλαμβάνεται την αποστολή της ως τη συνέχεια του αρχέγονου Χριστιανισμού. «Εάν ρωτήσετε την ηγεσία, ή την Εκκλησία οπουδήποτε στον κόσμο, θα σας πουν ότι είναι μια ιστορική Εκκλησία, και ότι η σπουδαιότητά της υπερβαίνει κατά πολύ την τοπική εθνική μικρή περιφέρειά της. Η παγκόσμια ακτινοβολία της είναι μέρος της ιστορικής της ταυτότητας και ευθύνης».

«Όμως, εάν ρωτήσετε την πλειονότητα των Ορθοδόξων πιστών στην περιοχή» συνέχισε ο Ραβίνος Ρόζεν, «πιστεύουν ότι ο κλήρος θα πρέπει να αντιπροσωπεύει την εθνική κοινότητα. Αυτό είναι μια διαχρονική πηγή εντάσεως για όσο διάστημα κάποιος μπορεί να θυμάται».

Ο Πατριάρχης Θεόφιλος είπε ότι αυτοί οι ισχυρισμοί είναι «καθ' όλα αναληθείς».

«Στο παρελθόν υπήρξαν προβλήματα, όμως αυτό δε σημαίνει ότι το

Πατριαρχείο δεν φροντίζει το ποίμνιό του. Λαμβάνουμε πρωτοβουλίες, για να προαγάγουμε την εκπαίδευση, να κτίσουμε σχολεία».

«Ακριβώς αυτή τη στιγμή δύο μέλη της Ιεράς Συνόδου είναι Άραβες», είπε. *«Είναι θέμα χρόνου».*

Μια διακεκριμένη προσωπικότητα, η οποία μάχεται για τα δικαιώματα των Αράβων στην Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ο Θεοδόσιος, αρχικά επονομαζόμενος Ατάλλα Χάννα, ο οποίος εξελέγη Αρχιεπίσκοπος το 2005. Ήταν μόλις ο δεύτερος Παλαιστίνιος ο οποίος έφερε αυτό τον βαθμό στην ιστορία της Εκκλησίας.

Αν και ο Θεοδόσιος αρνήθηκε να σχολιάσει την τρέχουσα σχέση μεταξύ των Αράβων λαϊκών του Αραβικού ποιμνίου και του Ελληνικού κλήρου, εν τούτοις, πριν από τον διορισμό του ως Αρχιεπισκόπου, ήταν μια διαβόητη προσωπικότητα στους Ελληνο – Ορθόδοξους κύκλους.

Ο Θεοδόσιος κέρδισε δημοτικότητα σε σχέση με τους Άραβες λαϊκούς από τις πύρινες στηλιτεύσεις του κατά της Ισραηλινής κατοχής, σε σημείο που το 2002 συνελήφθη και κρατήθηκε για βραχύ χρονικό διάστημα από τις Ισραηλινές αρχές με την υποψία της «υποκινήσεως» και δεσμών με τρομοκρατικές οργανώσεις.

Ο κλήρος ήταν δυσαρεστημένος με τη στάση του Θεοδοσίου, λόγω της στάσεώς τους ανέκαθεν να διατηρούν καλές σχέσεις με τις κυβερνητικές αρχές. *«Η θέση και η στάση μας εδώ ήταν πάντα να συνεισφέρουμε, όσο μπορούμε, στην ειρήνη, αμοιβαία συνύπαρξη και ανεκτικότητα»,* είπε ο Πατριάρχης Θεόφιλος.

Όμως παρ' όλες τις μέγιστες προσπάθειες να παραμείνει ουδέτερη, η Εκκλησία ενεπληρώθη μερικές φορές, στη δίνη.

Η πιο πρόσφατη κρίση ήταν για τη γη.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΓΗΣ

Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ο μεγαλύτερος ιδιοκτήτης

γης στην Παλιά Πόλη της Ιερουσαλήμ. Της ανήκει το μέγιστο μέρος της γης από την Πύλη του Δαβίδ μέχρι κάτω στο δρόμο, στον οποίο κείται το Ελληνικό Πατριαρχείο, και όλο το δρόμο μέχρι τον Πανάγιο Τάφο.

Πέρα της ιδιοκτησίας της γης, επί της οποίας κείνται πολλοί ιεροί τόποι, η Εκκλησία συγκαταλέγει μεταξύ των ακινήτων, που της ανήκουν, τη γη επί της οποίας ευρίσκεται η κατοικία του Πρωθυπουργού, και τη γη επί της οποίας ευρίσκεται το Ισραηλινό Κοινοβούλιο-Κνέσετ. Ο όρος “Κνέσετ” προέρχεται από το αρχαίο εβραϊκό (כנסת) «Μεγάλη Συνέλευση» ή «Μεγάλη Συναγωγή» η οποία, σύμφωνα με την Ιουδαϊκή παράδοση, ήταν μια συνάθροιση 120 ατόμων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονταν νομοδιδάσκαλοι, σοφοί, και προφήτες, στην περίοδο από το τέλος των Βιβλικών προφητών έως την περίοδο της δημιουργίας του Ραβινικού Ιουδαϊσμού.

Η γη ανήκει στην Εκκλησία από τους αρχαίους χρόνους. Ο Πατριάρχης Θεόφιλος εξήγησε ότι η Εκκλησία «δεν είναι μόνο κληρονόμος μιας μεγάλης πνευματικής κληρονομιάς, αλλά και μιας φυσικής, δημοσιονομικής εμπράγματης αξίας κληρονομιάς».

Μετά την Μουσουλμανική κατάκτηση της Αγίας Γης, ο τότε Πατριάρχης Σωφρόνιος παρέμεινε ο εθνικός και θρησκευτικός ηγέτης των Χριστιανών εκεί. Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία κληρονόμησε τις Εκκλησίες, τις Βασιλικές και τις παρακείμενες εκτάσεις γης, οι οποίες ανήκαν στους κατακτηθέντες Βυζαντινούς. Κατά το διάβα της ιστορίας της, η Εκκλησία απέκτησε ακόμη περισσότερη γη.

Όταν και οι Ισραηλινοί και οι Παλαιστίνιοι προσδίδουν τέτοια υψηλή αξία στην Ιερουσαλήμ, η μεγάλης εκτάσεως ιδιοκτησία γης της Εκκλησίας τη θέτει σε πολύ «λεπτή» θέση.

Η ΚΡΙΣΗ

Το 2005, ο τότε Πατριάρχης Ειρηναίος πυροδότησε σκάνδαλο και ξεσήκωσε κατακραυγή μέσα στους κόλπους της Εκκλησίας μετά από, όπως αναφέρθηκε, την πώληση μέρους της γης της σε έναν όμιλο

Ισραηλινών επενδυτών.

Ο κλήρος εξαγριώθηκε με το ότι ο Πατριάρχης πούλησε γη ανήκουσα στην Εκκλησία, και περισσότερο εξαγριώθηκαν οι Άραβες λαϊκοί, διότι αισθάνθηκαν ότι πουλήθηκε **η δική τους** γη στους Ισραηλινούς. Σε απάντηση, η Ιερά Σύνοδος καθάίρεσε από το αξίωμά του τον Πατριάρχη Ειρηναίο, και εξέλεξε ως νέο Πατριάρχη τον Θεόφιλο ΙΙΙ.

Αυτό το γεγονός αποτέλεσε την αρχή ενός δυσκόλου δύο ετών διαστήματος για την Εκκλησία. Πέρα από την αντιπαράθεση μέσα στους κόλπους της Εκκλησίας, εξωτερικά προβλήματα βγήκαν, επίσης, στην επιφάνεια.

Η Ισραηλινή κυβέρνηση αρνήθηκε να αναγνωρίσει την έκπτωση του Ειρηναίου, αναφέροντας ότι υπάρχει ανάγκη κυβερνητικής εγκρίσεως για την πράξη. Με την ίδια λογική, αρνήθηκε να αναγνωρίσει τον Πατριάρχη Θεόφιλο ως τον διάδοχο του Ειρηναίου. Μερικές αιτιάσεις αναφέρουν ότι πρόσωπα στην κυβέρνηση του Ισραήλ εμπόδισαν την αναγνώριση του Πατριάρχη, για να κερδίσουν πολύτιμες ιδιοκτησίες της Εκκλησίας.

Καθώς ο Πατριάρχης Θεόφιλος εργαζόταν για να αποκαταστήσει την ηρεμία, η οποία επικρατούσε πριν τα συμβάντα αυτά, στην Εκκλησία προκλήθηκε ένα κυβερνητικό πάγωμα των Τραπεζικών λογαριασμών του Πατριαρχείου, τα χρηματικά ποσά των οποίων ήταν αναγκαία για τη συντήρηση και φροντίδα των αγίων τόπων και του σχολικού συστήματος του Πατριαρχείου.

Τον επόμενο χρόνο, η Ισραηλινή κυβέρνηση αρνήθηκε να ανανεώσει θεωρήσεις εισόδου [visas] για πολλούς από τους Έλληνες κληρικούς, κάτι το οποίο θα τους εξανάγκαζε να εγκαταλείψουν το Ισραήλ.

Ακόμη και η κυβέρνηση της Ιορδανίας, της οποίας οι Χριστιανοί εμπίπτουν στη δικαιοδοσία και εξουσία του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, για κάποιο χρονικό διάστημα αρνείτο, επίσης, να αναγνωρίσει τον Θεόφιλο.

Όμως ο Θεόφιλος «πέρασε την μπόρα», ασκώντας έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο του Ισραήλ για την αναγνώρισή του. Κέρδισε τη μάχη του το 2007 και επιβεβαίωσε τον ρόλο Του από τις κυβερνήσεις του Ισραήλ και της Ιορδανίας.

Ερωτώμενος πώς ανταπεξήλθε στην κρίση, ο Πατριάρχης Θεόφιλος είπε ότι το έπραξε «με προσευχή και με υπομονή. Με σύνεση, με επιμονή, και με σθεναρότητα. Εγώ ο ίδιος γνώριζα από πού πήγαζε το πρόβλημα, περί τίνος επρόκειτο. Γνώριζα ότι όλα τα προβλήματα εκφύονταν, όχι από την ίδια την κυβέρνηση, αλλά από μερικά πρόσωπα-κλειδιά, τα οποία είχαν κατοχυρωμένα συμφέροντα». Ο Θεόφιλος αρνήθηκε να κατονομάσει συγκεκριμένα άτομα.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Έχοντας ανταπεξέλθει σε αυτήν την πρόσφατη κρίση, διάφορες εικασίες εγείρονται ως προς τις προκλήσεις, τις οποίες η Εκκλησία θα αντιμετωπίσει στο μέλλον. Ο Ραβίνος Ρόζεν διαβλέπει ότι η διαφοροποιούμενη εθνική σύνθεση του ποιμνίου θα λειτουργήσει ως ελατήριο για μελλοντική αλλαγή.

«Ένα συναρπαστικό ζήτημα σχετικό με την Ορθόδοξη Εκκλησία αποτελεί η μεταβολή της χριστιανικής παρουσίας κατά τα τελευταία 20 έτη», είπε ο Ραββίνος Ρόζεν, αναφερόμενος στη μαζική μετανάστευση από την Ρωσία και άλλα πρώην Σοβιετικά κράτη.

Με βάση τον Ισραηλινό Νόμο της Επιστροφής, οποιοδήποτε άτομο με έναν /μια τουλάχιστον Εβραίο παππού ή Εβραία γιαγιά έχει δικαίωμα να κάνει «αλιγιά» κυριολεκτικά: «άνοδο» / μετανάστευση Εβραίου-ας στη Γη του Ισραήλ, να μεταναστεύσει δηλαδή στο Ισραήλ. Αυτό έφερε ως αποτέλεσμα πολλούς Ρώσους μετανάστες, οι οποίοι μπορεί να έχουν κάποιον Εβραίο παππού ή/και Εβραία γιαγιά, όμως ασκούνται θρησκευτικά ως Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Εκτιμήσεις ως προς τον αριθμό αυτών των μεταναστών διαφέρουν, όμως ο Πατριάρχης Θεόφιλος λέει ότι μπορεί ο αριθμός τους να πλησιάζει και τις 50.000, ο οποίος είναι

μεγαλύτερος από τον γηγενή Ορθόδοξο Αραβικό πληθυσμό.

Ο Πατριάρχης Θεόφιλος αναγνώρισε τη νέα κατάσταση, όμως δεν ανησυχεί. «Τουναντίον», είπε, «αυτό είναι κάτι το οποίο επαναλαμβάνεται από 70 και 100 χρόνια πριν. Είχαμε μια μεγάλη εισροή προσκυνητών. Είμαστε πολύ χαρούμενοι για την μετανάστευση. Άνθρωποι επιστρέφουν από τις πρώην Σοβιετικές δημοκρατίες, κουνουνιστικές χώρες. Αισθάνονται σαν το σπίτι τους, διότι το Πατριαρχείο τους αντιπροσωπεύει όλους». «Εάν η ιστορία προσφέρει σ' εμάς κάποια καθοδήγηση, η Ορθόδοξη Εκκλησία θα καλωσορίσει αυτούς τους νέους μετανάστες και θα συνεχίσει να χαράσσει το δρόμο της, όπως έκανε από τις πρώτες μέρες της απαρχής του Χριστιανισμού».

Το άρθρο αυτό, το οποίο συμπεριλαμβάνει την εν λόγω συνέντευξη, δημοσιεύθηκε από την εφημερίδα Jerusalem Post / Χριστιανική Έκδοση, τον Ιούλιο του 2010. Ο συντάκτης του άρθρου είναι ο κ. Don. Preminger.

ngg_shortcode_0_placeholder

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΟΝ “ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΤΥΠΟ”

Άποσπάσματα συνέντευξης του Πατριάρχη Ίεροσολύμων Θεόφιλου Γ' στη Νάνσια Κωσταρά για τον «Ελεύθερο Τύπο»

-Μακαριώτατε, ποιές είναι οι σχέσεις Πατριαρχείου και Ίσραήλ;

“Είναι άριστες με τό κράτος του Ίσραήλ, όπως άριστες είναι και με τίς άλλες κυβερνήσεις, τό βασίλειο τής Ίορδανίας και τήν Παλαιστινιακή Άρχή.”

-Παρ' όλα αυτά, ἄργησε παρά πολύ ἡ ἀναγνώρισή σας ἀπό τό κράτος τοῦ Ἰσραήλ. Γνωρίζετε τούς λόγους;

“Νομίζω ὅτι αὐτό πλέον θεωρεῖται λήξαν. Δέν ἀναζήτησα τούς λόγους γιατί, παρά τή σχετική καθυστέρηση, ἐντούτοις οἱ Ἰσραηλινοί κινήθηκαν ἐν τέλει μέσα σέ λογικό χρονικό πλαίσιο.”

-Εἶναι πολλοί αὐτοί πού πιστεύουν ὅτι τά ἑλληνικά προσκυνήματα κινδυνεύουν ἀπό κάποιους...

“Ἡ Ἱερουσαλήμ ἔχει ἕναν παγκόσμιο χαρακτήρα καί ὑπάρχει ἕνα καθεστώς προσκυνηματικό, τό ὁποῖο ἔχει κατοχυρωθεῖ, διασφαλιστεῖ, ἐνῶ ὑποστηρίζεται ἀπό διεθνεῖς συνθήκες. Ὅλα τά ἐμπλεκόμενα-ἐνδιαφερόμενα κράτη ἔχουν ἀναλάβει τήν εὐθύνη τῆς προστασίας τῶν προσκυνημάτων καί τῆς ἐλεύθερης διακίνησης τῶν προσκυνητῶν, ἀλλά καί τήν ἐγγύηση τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως τῆς λατρείας τῶν πιστῶν. Ἔχουν τήν ὑποχρέωση τῆς τήρησης αὐτῶν τῶν κανόνων, πράγμα πού διασφαλίζει καί τά κεκτημένα τῶν ἐμπλεκόμενων κρατῶν.”

– Μέ ποιόν τρόπο στηρίζει ἡ ἑλληνική Πολιτεία τό Πατριαρχεῖο καί σέ ποιό βαθμό;

“Ἡ ἑλληνική Πολιτεία ἦτο, εἶναι καί θά παραμείνει ἀρωγός εἰς τό ἔργον τοῦ Πατριαρχείου καί δέν πρέπει νά λησμονοῦμε ὅτι τό ἑλληνικό κράτος εἶναι ἡ προστάτις δύναμις τῶν ὀρθόδοξων Ρωμιῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς.”

-Μέ τόν πρωθυπουργό τῆς χώρας, Γιώργο Παπανδρέου, ἔχετε συναντηθεῖ προκειμένου νά συζητήσετε τά ζητήματα ποῦ ἀπασχολοῦν τό Πατριαρχεῖο;

“Ἐπανεπιλημμένως! Μάλιστα, πρόσφατα συναντηθήκαμε στό Συνέδριο τῆς Φατάχ, πού ἔλαβε χώρα εἰς τή Βηθλεέμ, καθώς καί σέ ἄλλες ἐπισκέψεις του, ἐδῶ στό Πατριαρχεῖο. Εἶναι γνωστό τό

ένδιαφέρον του. Τήν τελευταία φορά πού ἐμεῖς ἐπισκεφθήκαμε τήν Ἑλλάδα, συναντηθήκαμε μέ τόν ὑφυπουργό κ. Κουβέλη καί μπορῶ νά πῶ ὅτι ἦταν μία πολύ ἐποικοδομητική ἀπό πάσης πλευρᾶς συνάντηση. Ἀποφασίσαμε ἀπό κοινοῦ νά ἐπεκτείνουμε αὐτή τή συνεργασία”

-Ὅμως, πέραν τού πολιτικοῦ ἐνδιαφέροντος ἀπό πλευρᾶς Πολιτείας, ὑπάρχει καί οἰκονομική ἐνίσχυση καί σέ ποιό βαθμό;

“Κοιτάξτε, τή συντήρηση τῶν προσκυνημάτων, καθώς καί τό ἀναστηλωτικό ἔργο ἐξ ὀλοκλήρου τά ἔχει ἀναλάβει ἡ ἑλληνική κυβέρνηση. Ὅταν, γιά παράδειγμα, εἶχαμε τή μεγάλη κρίση στό Πατριαρχεῖο καί ἀντιμετωπίσαμε τό πρόβλημα τῆς γῆς, δηλαδή τοῦ οἰκοπέδου στήν περιοχή τοῦ Ἀπωτόλ, ἡ τότε ὑπουργός Ἐξωτερικῶν, κ. Ντόρα Μπακογιάννη, ἐνέκρινε ἀμέσως τό ποσό τῶν πέντε ἑκατομμυρίων εὐρώ, πού μαζί μέ τό ποσό τῶν τεσσεράμισι ἑκατομμυρίων πού εἶχαμε ἐξασφαλίσαι ἐπέτρεψαν νά πληρώσουμε τό χρέος καί ἔτσι νά ἐπανέλθει ἡ ἰδιοκτησία τοῦ οἰκοπέδου, δηλαδή τοῦ προσκυνηματικοῦ αὐτοῦ χώρου, καί πάλι στήν κυριαρχία τοῦ Πατριαρχείου.”

-Οἱ σχέσεις σας μέ τόν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο;

“Δέν μιλάμε γιά σχέσεις... Τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων καί Κωνσταντινουπόλεως εἶναι «ἓνα σῶμα, μία σάρκα». Εἴμαστε ἓνα καί τό αὐτό πνεῦμα.”

-Μακαριώτατε, πῶς βλέπει ἡ ρωσική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τό γεγονός ὅτι ἡ ἑλληνική, ἄν καί ἀριθμητικά πολύ λιγότερη καί οἰκονομικῶς ἀρκετά ἀσθενέστερη, συνεχίζει νά ἡγεῖται τοῦ μεγαλύτερου πνευματικοῦ κέντρου ὅλου τοῦ κόσμου, δηλαδή τοῦ Πατριαρχείου;

“Εἶναι φυσικό καί ἐπόμενο μία ζωντανή Ἐκκλησία, ὅπως ἡ ρωσική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, νά θέλει νά διαδραματίσει ἓναν ἰδιαίτερα

ξεχωριστό ρόλο. Έντούτοις, θά πρέπει νά λάβουμε υπ' όψιν μας ότι ή Όρθόδοξη Έκκλησία εἶναι ένιαία καί δέν λειτουργεῖ κατά κανόνα μέ κοσμικά κριτήρια, ἀριθμητικά ή ποσοτικά.”

-Ποιός εἶναι ὁ ρόλος τῆς Ρωσικῆς Έκκλησίας ὡς πρός τά προσκυνήματα;

“Η Ρωσική Έκκλησία ἀναγνωρίζει τό γεγονός ὅτι τά Πατριαρχεῖα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, καί εἰδικότερα τό Πατριαρχεῖο τῶν Ἱεροσολύμων, συνέβαλαν τά μέγιστα στό νά κατοχυρωθεῖ καί νά ἐμπεδωθεῖ ή ὀρθόδοξος πίστη στό ρωσικό λαό. Ἀναγνωρίζει, δέ, τό γεγονός ὅτι οἱ Πατριάρχες τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ξεκινώντας ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἀλλά καί τ' ἄλλα Πατριαρχεῖα, γιά ἕνα μεγάλο χρονικό διάστημα ὑπῆρξαν οἱ πνευματικοί χειραγωγοί τῆς Ρωσικῆς Έκκλησίας καί τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ.”

-Ποιοί εἶναι οἱ οἰκονομικοί πόροι τοῦ Πατριαρχείου;

“Η ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀντιμετωπίζουμε οἰκονομικά προβλήματα. Τό Πατριαρχεῖο ἔχει πόρους ἀπό τά διάφορα ἀκίνητα ἐντός κι ἐκτός Ἱεροσολύμων. Οἱ περισσότεροι πόροι ὅμως προέρχονται ἀπό φιλανθρωπίες. Στό Πατριαρχεῖο δέν ἐπιτρέπεται νά μπεῖ ὁ ἐπιχειρηματικός παράγοντας. Γι' αὐτό, ἄν καί τό Πατριαρχεῖο ἔχει μεγάλη ἀκίνητη περιουσία, ή θέση τοῦ εἶναι τόσο μεγάλη καί εὐαίσθητη πού δέν μπορεῖ νά προβεῖ σέ ἀνάλογες ἐπενδύσεις. Τό Πατριαρχεῖο εἶναι κάτοχος μίας μεγάλης φυσικῆς κληρονομιάς, ή ὁποία ὅμως, κυρίως ἐντός τῶν Ἱεροσολύμων, εἶναι στρατηγικῆς σημασίας ἀπό ἀπόψεως καθαρὰ πολιτικῆς.”

-Νά τό ἐρμηνεύσω ὅτι γιά κάθε ἴχνος γῆς πού χάνεται ἀποδυναμώνεται καί ή ἑλληνική κυριαρχία στήν περιοχή;

-Σχετικά μέ αὐτό πού μόλις εἶπατε, εἶναι κάτι γιά τό ὁποῖο ἐμεῖς διαφοροποιοῦμε τή θέση μας ἀπό τίς ἄλλες Έκκλησίες ἐδῶ. Η περιουσία τοῦ Πατριαρχείου εἶναι δική του, δέν εἶναι κρατική

περιουσία. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα ουδέποτε είχε διεκδικήσεις από την περιουσία του, ούτε θεώρησε τις γαίες του ως δική του κρατική περιουσία, εν αντιθέσει προς το Βατικανό και τη Ρωσική Έκκλησία όπου οι γαίες του Βατικανού είναι γαίες δικές του και δεν ανήκουν καν στην τοπική Έκκλησία. Το ίδιο συμβαίνει και με τους Ρώσους. Ως γνωστόν, έχουν και αυτοί δική τους γη εις τόν χῶρον τῶν Ἱεροσολύμων, μόνο πού ἡ γη αὐτή εἶναι κρατική περιουσία καί ἐπίσης ἡ τοπική Ἐκκλησία δέν ἔχει κανένα δικαίωμα ἐπ' αὐτῶν.”

-Ἀναφερόμενοι στό Πατριαρχεῖο, πῶς γίνεται νά μιᾶμε γιά τό μεγαλύτερο πνευματικό κέντρο τοῦ κόσμου τήν ἴδια ὥρα πού ἡ περίφημη Θεολογική Σχολή του παραμένει κλειστή;

“Ἡ Θεολογική Σχολή τοῦ Σταυροῦ, πού στεγαζόταν στή Μονή τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, δέν λειτουργεῖ κυρίως λόγω τῶν πολιτικῶν καταστάσεων (γνωρίζετε ὅτι βρίσκεται στή Δυτική Ἱερουσαλήμ, ἡ ὁποία μέχρι τό 1967 ἦτο χωρισμένη), ἀλλά καί οἰκονομικῶν λόγων.”

-Δέν εἶναι ἀδικαιολόγητο νά μένει ἀνεκμετάλλευτη μία τόσο μεγάλη πνευματική περιουσία; Θά θέλατε ἐπί τῶν ἡμερῶν σας νά ἐπαναλειτουργήσει;

“Βεβαίως! Ἔχουν γίνει καί προηγουμένως προσπάθειες ἀπό τόν Μακαριστό Πατριάρχη Βενέδικτο. Ἡ ἐπιθυμία ὑπάρχει, ὅπως καί διατάγματα κυβερνητικά ἀπό τήν ἑλληνική Πολιτεία. Ὅμως, οἱ πολιτικές ἐξελίξεις δέν βοήθησαν νά εὐοδωθεῖ αὐτή ἡ προσπάθεια. Αὐτή τή στιγμή ὅμως, καί ἐγώ προσωπικά μέ τήν ἔγκριση τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, ἔχουμε ἀναλάβει τήν πρωτοβουλία γιά νά ἐπανιδρυθεῖ καί ἐπαναλειτουργήσῃ ἡ Θεολογική Σχολή τοῦ Σταυροῦ.”

-Τελικά, τί εἶναι αὐτό πού ἐμποδίζει νά ὑλοποιηθεῖ ἡ πρωτοβουλία σας αὐτή ὅσο πιό ἄμεσα γίνεται τώρα καί ἐπί τῶν

ἡμερῶν σας;

“Οἱ λόγοι εἶναι καθαρὰ οἰκονομικοί. Γιατί ἀπό τίς τοπικές Ἀρχές ἐδῶ δέν ἔχουμε κανένα πρόβλημα, μάλιστα αὐτό εἶναι κάτι πού θέλουν καί τά ἀνώτατα πνευματικά ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα τοῦ Ἰσραήλ.”

-Μέ τί ἔλλειμμα παραλάβετε τά ταμεῖα μετά τόν Εἰρηναῖο;

“Υπάρχει μία κινεζική παροιμία ποῦ λέει: «Γιατί νά ὑβρίζεις τό σκοτός; Ἄναψε ἕνα κερι».

-Ὁ νοῶν νοεῖτω... Ἔχουν ἀρχίσει νά ξεπερνοῦνται τά οἰκονομικά προβλήματα;

“Δόξα τῷ Θεῷ, τά πράγματα ὀλοένα καί βελτιώνονται.”

-Τί ἄλλα προβλήματα ἀντιμετωπίζει τό Πατριαρχεῖο τά ὁποῖα θά ἔπρεπε νά γνωρίζουμε ἐμεῖς στήν Ἑλλάδα καί ἀπό ποιούς θά ἐπιθυμούσατε στήριξη καί τί εἶδους;

“Αὐτό πού θέλουμε ἐμεῖς εἶναι οἱ εὐλαβεῖς χριστιανοί, πού ἀγαποῦν καί προσκυνοῦν τόν Πανάγιο Τάφο, νά κάνουν τή δική τους προσφορά. Ἡ ἀνάγκη πού ἔχουμε ὅμως περισσότερο εἶναι σέ ἔμψυχο ὑλικό.”

-Γιατί ἀποφεύγουν νά ἔρχονται ἐδῶ οἱ μοναχοί;

“Ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο τά ΜΜΕ παρουσιάζουν τά τεκταινόμενα στή Μέση Ἀνατολή δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι ὅλα τά γεγονότα διαδραματίζονται ἐδῶ, στήν Ἱερουσαλήμ. Πράγμα τό ὁποῖο δέν ὑφίσταται σ' αὐτές τίς διαστάσεις ὥστε νά προκαλεῖ τόσο φόβο. Ἐδῶ ἡ τοπική ἀδελφότητα ἔχει ἕνα σκοπό. Βέβαια, ὅλοι ἔρχονται καί θαυμάζουν τό ἔργο καί τήν ἀποστολή τῆς Ἀγιοταφικῆς

Ἀδελφότητας, πλὴν ὅμως, ὅταν τοὺς προσκαλοῦμε, δυσκολεύονται νὰ ἀνταποκριθοῦν, διότι ὁ τρόπος διαβίωσης ἐδῶ διαφέρει ἀπ' αὐτόν πού ἔχουν συνηθίσει νὰ ἔχουν, γιὰ παράδειγμα, στὴν Ἑλλάδα.”

-Τί θέλετε νὰ πεῖτε; Ὅτι «ξεβολεύονται»;

“Ὁ Χριστός εἶπε: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοί».

-Ἄς περάσουμε ὅμως λόγῳ τῶν ἡμερῶν στοῦ θαῦμα τοῦ Ἁγίου Φωτός. Πῶς ἐξηγεῖται;

“Τό θέμα τῆς τελετῆς τῆς ἀφῆς τοῦ Ἁγίου Φωτός παρομοιάζεται μέ τὴ θεία Εὐχαριστία, ὅπου ὁ πιστός γίνεται κοινωνός τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀνάλογα μέ τὴν πνευματικὴ προετοιμασία του ἀπολαύει μίας ἄλφα ἐμπειρίας, ἡ ὁποία δέν εἶναι εὐκόλο νὰ ἐκφραστεῖ μέ λόγια. Ὅσον ἀφορᾷ τώρα στὴν ἴδια τὴν τελετὴ τῆς ἀφῆς τοῦ Ἁγίου Φωτός, αὐτό ἔχει νὰ κάνει μέ τὴν ἐνέργεια τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως.”

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΣ ΚΑΤΑΡ

Συνέδριον διὰ τὰς σχέσεις τοῦ Ἀμερικανικοῦ καὶ τοῦ Ἰσλαμικοῦ κόσμου (US – Islamic World Forum) εἰς Ντόχαν –Κατάρ, ὀργανωθέν ὑπὸ τοῦ Brookings Institution τῆ συνεργασίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν τοῦ Κατάρ.

Από 13^{ης} έως και 15^{ης} Φεβρουαρίου 2010, ή Α.Θ.Μ. ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ' συμμετέσχεν εις τό τριήμερον Συνέδριον U.S. Islamic World Forum, τό όποϊον έλαβε χώραν εις Ντόχαν τοϋ Κατάρ -περιοχής τής έκκλησιαστικής δικαιοδοσίας τοϋ Πατριαρχείου Ιεροσολύμων- μέ στόχον τήν έξομάλυνσιν τών σχέσεων τοϋ άμερικανικοϋ και ισλαμικοϋ κόσμου. Αί έργασίαι τοϋ Συνεδρίου ειχον ώς επίκεντρον έν γένει τόν έξέχοντα ρόλον, τόν όποϊον δύναται νά διαδραματίση ή θρησκεία διά τήν μείωσιν τών έκδηλώσεων τής βίας μεταξύ τών έθνών ανά τόν κόσμον.

Εις τό Συνέδριον τοϋτο έλαβον μέρος θρησκευτικοί ήγέται τών περιοχών τών Η.Π.Α., Εϋρώπης, Μέσης Ανατολής, Αφρικής, Νοτίου Ασίας, πολιτικοί ήγέται τών χωρών τοϋ Ισλάμ, έκπρόσωποι όλων τών θρησκείων εις τάς Η.Π.Α., ειδήμονες τών έπιστημών Κοινωνιολογίας, Νέων Τεχνολογιών, Ψυχολογίας, Αναπτύξεως, Προστασίας τοϋ περιβάλλοντος κ.ά.

Εις τό Συνέδριον τοϋτο συμμετέσχον ή Α.Θ.Μ. ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ', ο Έπίσκοπος τής Έκκλησίας τών Άγγλικανών εις Ούάσιγκτον High Reverent John B. Chane, ο Έπίσκοπος τής Έκκλησίας τών Άγγλικανών εις Ιεροσόλυμα The Right Reverent Suheil Dawani, ο πρώην Έπίσκοπος τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας τής Ούάσινγκτον Cardinal Mc Carrick, ο ραββΐνος David Saperstein τοϋ Religious Action Center of Reform Judaism εις Ούάσιγκτον, ο Imam Yahya Hendi τοϋ Πανεπιστημίου τοϋ Georgetown εις Ούάσιγκτον, ο Mohammed Abdullah Mutib Al- Rumaihi, Υφυπουργός Έξωτερικών και Δημοσίων Σχέσεων τοϋ Κατάρ, ο κ. Amit Pandya, Director for Regional Voices from the Stimson Centre εις τάς Η.Π.Α, ο Dr. Peter Mandaville, άναπληρωτής Καθηγητής εις τό George Mason University ΗΠΑ, και ή κ. Hilary Clinton Υπουργός Έξωτερικών τών Η.Π.Α.

Εις τήν προσφώνησιν αϋτοϋ, ο Έπίσκοπος τής Έκκλησίας τών Άγγλικανών εις Ούάσιγκτον, κ. John Bryson Chane, έτόνισεν ότι ή ήθική άποτελεϊ βασικήν άρχήν εις τάς τρεΐς μεγάλας μονοθεϊστικάς θρησκείας, Ιουδαϊσμόν, Χριστιανισμόν και Ισλάμ

καί ὅτι εἶναι καιρός οἱ θρησκευτικοί ἡγέται νά ἀποκλείσουν κάθε εἶδος θρησκευτικοῦ ἐξτρετισμοῦ καί νά ἀγωνισθοῦν, διά νά παύσῃ ἡ κυριαρχία (domination) τῆς μιᾶς θρησκείας ἔναντι τῆς ἄλλης καί, κατ' ἐπέκτασιν, τοῦ ἑνός ἔθνους ἔναντι τοῦ ἄλλου.

Ὁ κ. Chane παρώτρυνε τούς θρησκευτικούς ἡγέτας νά ἀσχοληθοῦν μέ ἀνθρωπιστικήν βοήθειαν διά τά ἔθνη, τά ὁποῖα ἐπλήγησαν ὑπό τοῦ πολέμου, τῆς ἐνδείας, τῶν φυσικῶν καταστροφῶν καί τοῦ θρησκευτικοῦ ἐξτρετισμοῦ. Εἰς τό πλαίσιον τῶν διπλωματικῶν προσπαθειῶν αὐτῶν, εἶπεν ὁ κ. Chane, πρέπει νά ἐνθυμηθοῦν τά δεινά τῶν θυμάτων εἰς τήν λωρίδα τῆς Γάζης καί νά ἐκπονήσουν στρατηγικάς διά τήν ἐξομάλυνσιν τῆς Ἰσραηλινο – Παλαιστινιακῆς διαμάχης.

Ὁ κ. Amit Pandya, Director for Regional Voices from the Stimson Centre εἰς τάς Η.Π.Α. ἐτόνισε τόν ἐξέχοντα ρόλον τῆς παιδείας καί τῆς ἰδρύσεως σχολείων καί ἐρευνητικῶν κέντρων εἰς τάς χώρας τοῦ μουσουλμανικοῦ κόσμου, καί ὠμίλησε διά τόν ρόλον τῶν γυναικῶν εἰς τά διάφορα ἐπίπεδα, τήν βελτίωσιν τῶν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως τῶν νέων παγκοσμίως, τόν σημαντικόν ρόλον τῶν Μ.Κ.Ο. καί τοῦ διαδικτύου διά τήν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. κ. Hilary Clinton ἀνεφέρθη ἐκτενῶς εἰς τά προβλήματα τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν μουσουλμανικῶν χωρῶν καί τῶν Η.Π.Α., μέ ἰδιαιτέραν μνεΐαν εἰς τό Παλαιστινιακόν ζήτημα καί εἰς τόν θρησκευτικόν ἐξτρετισμόν. Εἰς τά σχέδια τῶν Η.Π.Α. ἐντάσσονται, ὡς εἶπεν, ἡ βελτίωσις τῶν ἐκπαιδευτικῶν καί οἰκονομικῶν ὑποδομῶν εἰς τάς μουσουλμανικάς χώρας, ἡ καταπολέμησις τῆς φτώχειας καί τῆς πείνας, ἡ ἐδραίωσις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ὡς τῶν δικαιωμάτων τῶν γυναικῶν, καί τῶν οἰκουμενικῶν ἀρχῶν, πού διέπουν τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων, ἡ δέσμευσις τῶν Η.Π.Α. διά ἀνοικτόν διάλογον, ἀμοιβαῖον σεβασμόν καί ἀμοιβαίας εὐθύνας, καί ἡ ἀξία τοῦ διαδικτύου εἰς τόν σύγχρονον κόσμον.

Ἡ Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α. ἔκαμε ἰδιαιτέραν μνεΐαν τῆς θρησκευτικῆς σημασίας τῶν Ἱεροσολύμων ὡς πόλεως ἱερᾶς διά τούς

Ἑβραίους, τούς Μουσουλμάνους καί τούς Χριστιανούς, **τονίσασα τήν διαφύλαξιν τοῦ καθεστῶτος τῆς Ἱερουσαλήμ.**

Εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Τμήματος Θρησκευτικῶν Ἀρχηγῶν καί ἐκπροσώπων ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἐτόνισε τήν στενήν σχέσιν θρησκείας καί πολιτικῆς ἐντός τοῦ πολιτισμικοῦ πλαισίου τῶν ἰσλαμικῶν χωρῶν, ἰδιαίτέρως τῶν χωρῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ἡ εἰσήγησις αὕτη υἱοθετήθη ἀπό τήν ὀλομέλειαν τοῦ τμήματος θρησκευτῶν καί διπλωματίας (Religion and Diplomacy). Ἡ εἰσήγησις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ καί ἀπό τό Brookings Institution.

Τήν 1^η ἡμέραν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ἔδωσε συνέντευξιν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ' εἰς τήν ἐφημερίδα Ἄλ-Ράϊ. Εἰς τήν συνέντευξιν ταύτην ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασεν αἰσιοδοξίαν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν ἐπιτυχίαν τῆς Ζ' Συνελεύσεως τῆς Ντόχα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μίαν νέαν ἀρχήν διὰ τόν σχηματισμόν ἑνός δυνατοῦ συνεταιρισμοῦ μέ βάσιν τόν ἀμοιβαῖον σεβασμόν μέ τόν Ἰσλαμικόν κόσμον.

Ὁ Μακαριώτατος ἐδήλωσεν εἰς τήν συνέντευξιν του ὅτι τό κράτος τοῦ Κατάρ ἐξησφάλισε ὅλας τὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι ἐγγυῶνται τήν ἐπιτυχίαν τῆς Συνελεύσεως, εὐχόμενος εἰς ὅλους τούς συμμετέχοντας νά λαμβάνουν σταθερά καί ἀποφασιστικά βήματα δι' ἕν νέον ὄραμα, τό ὁποῖον θά διαγράψῃ τήν σκοτεινήν εἰκόνα τοῦ παρελθόντος.

Ἄλ-Ράϊ: Μακαριώτατε, πῶς περιγράφετε τήν συμμετοχήν Ὑμῶν εἰς τήν Συνέλευσιν μεταξύ τοῦ Ἀμερικανικοῦ καί τοῦ Ἰσλαμικοῦ κόσμου;

Α.Θ.Μ.: « Ἦλθομεν ἐξ Ἱεροσολύμων, ἀφοῦ ἐλάβομεν τήν πρόσκλησιν νά συμμετάσχωμεν εἰς αὐτήν τήν σημαντικὴν Συνέλευσιν, τήν ὁποῖαν θεωροῦμεν ὡς λίαν ἀπαραίτητον δι' ὅλους τούς ἡγέτας τοῦ κόσμου, προκειμένου νά συναντηθοῦν καί νά συζητήσουν πολλάς ὑποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν αὐτούς καί θά ἐξαλείψουν κάθε ἀρνητικὴν εἰκόνα καί προκατάληψιν ἀπό τούς ἄλλους. Διὰ νά ἐπιτύχωμεν αὐτόν τόν σκοπόν, πρέπει πρῶτον νά γνωρίσωμεν ὁ εἶς

τόν ἄλλον, μέ τό νά πλησιάσωμεν ὁ εἷς τόν ἄλλον καί νά πραγματοποιῶμεν συναντήσεις. Ἐπιθυμοῦμεν νά ἐκφράσωμεν τήν εὐγνωμοσύνην Ἡμῶν πρός τό κράτος τοῦ Κατάρ, τό ὁποῖον ἔχομεν ἐπισκεφθῆ κατά τό παρελθόν πολλές φορές καί τό ὁποῖον εἶναι ἕν καλόν παράδειγμα καλλιιεργείας διαλόγου καί διαφανείας. Εἴχομεν τήν τιμήν νά συναντηθῶμεν μέ τήν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα, τόν Σεΐχη Χαμάντ Μπεν Χαλίφα Ἀ-θάνι. Εἰς τό κράτος τοῦ Κατάρ ὑφίσταται μία Χριστιανική Κοινότης, ἡ ὁποία ἀπολαμβάνει ὅλα της τά δικαιώματα καί τόν σεβασμόν καί τοῦτο εἶναι μία καλή ἀπόδειξις τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς τήν χώραν».

Ἀλ-Ράϊ: Τί παρουσιάζετε διά τῆς συμμετοχῆς Ὑμῶν εἰς αὐτήν τήν Διάσκεψιν;

Α.Θ.Μ.: «Συμμετέσχομεν εἰς μίαν ξεχωριστήν Συνεδρίαν περί πολιτικῆς καί θρησκείας καί τοῦτο εἶναι ἕν πολύ σπουδαῖον θέμα. Ἐλάβομεν μέρος ἐπίσης εἰς δύο ἄλλας Συνεδρίας καί ἐδηλώσαμεν τήν γνώμην Ἡμῶν διά πολλά θέματα. Σήμερον ἡ πολιτική καί ἡ διπλωματία εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀνάγκην διά πνευματικήν οἰκοδομήν καί συμβουλήν».

Ἀλ-Ράϊ: Ἀκόμη καί εἰς τά θρησκευτικά θέματα;

Α.Θ.Μ.: «Ἀληθῶς, πρέπει νά διαχωρίσωμεν τήν θρησκείαν ἀπό τήν πολιτικήν ὡς πρός τάς δραστηριότητας αὐτῶν. Οἱ κληρικοί δέν πρέπει νά μετατραποῦν εἰς πολιτικούς οὔτε τό ἀντίθετον. Οὐχ ἦττον ὅμως, ἡ πολιτική καί ἡ θρησκεία θά πρέπει νά συνεργασθοῦν. Πράγματι, ἡ πολιτιστική μας κληρονομία ἐβασίσθη εἰς τήν θρησκείαν καί διεμόρφωσε τόν πολιτισμόν μας, συνεπῶς οἱ πολιτικοί ἔχουν ἐπηρεασθεῖ ἀπό τήν θρησκείαν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ θρησκεία εἶναι κάτι τό θετικόν καί ὄχι ἀρνητικόν».

Ἀλ-Ράϊ: Συμφώνως πρός τήν πεποίθησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, εἰς ποίαν ἔκτασιν τό Συνέδριον τοῦτο συνέβαλεν εἰς τήν κατανόησιν τῶν διαφορετικῶν γνωμῶν τῶν συμμετεχόντων εἰς αὐτό καί εἰς τήν γνωριμίαν μετ' αὐτῶν;

Α.Θ.Μ.: «Τοῦτο βοηθεῖ ἀποφασιστικῶς καί ὄχι μόνον μεταξύ τοῦ

Ἀμερικανικοῦ καί τοῦ Ἰσλαμικοῦ κόσμου, ἀλλά μεταξύ ὄλων τῶν θρησκειῶν. Ὅπως γνωρίζετε, αἱ φιλονικεῖαι καί αἱ διαφοραὶ ἔχουν βαθυτάτας ρίζας εἰς τήν ἱστορίαν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν Ἱερουσαλήμ, ἀπό τήν ὁποίαν Ἡμεῖς προερχόμεθα, εἶναι ἕνας μοναδικός τόπος θρησκειῶν καί πολιτισμῶν. Εἶναι ὁ τόπος, τόν ὁποῖον συμμαρίζονται αἱ τρεῖς θρησκεῖαι, εἶναι ἕν καλόν πρότυπον διά συνύπαρξιν, παρά τάς λανθασμένας ἀντιλήψεις, τάς ὁποίας οἱ ὀπαδοί τῆς μιᾶς θρησκείας ἔχουν διά τούς ἄλλους».

Ἄλ-Ράϊ: Ποῖα βήματα πρέπει νά ἀκολουθήσωμεν, διά νά ἀπομακρύνωμεν τάς προκαταλήψεις ταύτας;

Α.Θ.Μ.: «Πιστεύω ὅτι τό πρῶτον βῆμα εἶναι ὁ διάλογος, ἔπειτα ὁ τρόπος ἐργασίας, διά νά προωθήσωμεν τήν ἐμπιστοσύνην μεταξύ ἡμῶν. Εἴμεθα κληρικοί καί ζῶμεν εἰς τήν Ἱερουσαλήμ 40 χρόνια καί πιστεύομεν ὅτι τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι τό κέντρον τοῦ προβλήματος, δηλ. ἡ ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης μεταξύ τῶν ἀντιπάλων παρατάξεων».

Ἄλ-Ράϊ: Μακαριώτατε, εἰς ποίας δραστηριότητας προβαίνετε, προκειμένου νά ἀναπτύξητε τήν ἐμπιστοσύνην εἰς τά πνεύματα τῶν ὀπαδῶν τῶν θρησκειῶν αὐτῶν;

Α.Θ.Μ.: «Βεβαίως ἡμεῖς προστατεύομεν τά δικαιώματα τῶν ἄλλων θρησκειῶν, σεβόμεθα αὐτάς, ζητοῦμεν τόν σεβασμόν αὐτῶν καί ἐργαζόμεθα διά τήν διάδοσιν τῆς γνώσεως καί τῆς κατανοήσεως μεταξύ ὄλων, διότι ἡ ἄγνοια εἶναι ἡ κυριωτέρα αἰτία ὄλων τῶν κακῶν παραδειγμάτων, τῶν κακῶν εἰκόνων, τῶν προκαταλήψεων ἐναντίον τῶν ἄλλων καί τῆς ἐλλείψεως κατανοήσεως μεταξύ τους».

Ἄλ-Ράϊ: Δεδομένου ὅτι προέρχεσθε ἐκ τῆς Ἱερουσαλήμ, τί πιστεύετε διά τάς ἀνασκαφάς, εἰς τάς ὁποίας ἐργάζονται οἱ Ἰσραηλινοί;

Α.Θ.Μ.: «Εἰς τήν Ἱερουσαλήμ ὑπάρχουν πολλαί θρησκεῖαι καί ἡ Ἱερουσαλήμ φιλοξενεῖ ὅλας αὐτάς, ὄχι μόνον τάς τρεῖς μεγάλας μονοθεϊστικὰς θρησκείας, ἀλλά καί ἄλλας θρησκείας ἐπίσης. Ἡ Ἱερουσαλήμ περιεγράφη ὡς «ἡ καρδιά τοῦ κόσμου» καί ὡς πολύ σημαντική πόλις δι' ὄλον τόν κόσμον. Ἐπομένως, ὅταν βλέπωμεν

ὅτι μία θρησκεία εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν ἐκτίθεται εἰς βλάβην ἢ ζημίαν, ἀπαιτοῦμεν καὶ ζητοῦμεν νὰ γίνῃ σεβαστή. Κατὰ τὴν γνώμην Ἡμῶν, ὅλοι οἱ Ἅγιοι Τόποι πρέπει νὰ γίνωνται σεβαστοὶ ἀπὸ τὸν κάθε ἕνα».

Ἄλ-Ράϊ: *Εἰς τὸν ἐσωτερικόν τομέα, πῶς συμπεριφέρεσθε μέ τὴν κατάστασιν τῶν Παλαιστινίων;*

Α.Θ.Μ: «Ἐκδίδομεν ἀνακοινώσεις καὶ καταδικάζομεν αὐτάς τὰς ἐνεργείας. Καὶ εἴμεθα ἐναντίον ὁποιασδήποτε ἐπιθέσεως εἰς βάρος τῶν θρησκειῶν τῶν ἄλλων. Δέν δεχόμεθα νὰ ἐκτίθενται εἰς κίνδυνον ὠρισμένα θρησκείαι ἀπὸ ἄλλας θρησκείας».

Ἄλ-Ράϊ: *Ποῖα εἶναι τὰ ἄλλα ἐμπόδια διὰ τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν μεταξύ τῶν Μουσουλμάνων καὶ τῶν Χριστιανῶν;*

Α.Θ.Μ.: «Ὅπως εἶπομεν, εἶναι ἐνίοτε ἡ προκατάληψις καὶ αἱ ἀκρότητες ἀπὸ ὅλας τὰς θρησκείας. Δέν πιστεύω ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι πηγὴ βίας, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετον. Ἀλλά, μερικοὶ ἄνθρωποι χρησιμοποιοῦν τὴν θρησκείαν, διὰ νὰ διαδίδουν ἰδιωτικὰς ἀτζέντας καὶ διαφορετικὰς ἰδεολογίας καὶ τοῦτο εἶναι ἕνα μεγάλο πρόβλημα».

Ἄλ-Ράϊ: *Πῶς περιγράφετε τοὺς πολέμους, τοὺς ὁποίους διεξάγει ἡ Ἄμερική εἰς τὸν κόσμον καὶ ἰδίως ἐναντίον τῶν Ἰσλαμικῶν χωρῶν, οἱ ὁποῖοι πόλεμοι ἀναζωογονοῦν τὰ αἰσθήματα μίσους μεταξύ τῶν θρησκειῶν;*

Α.Θ.Μ.: «Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σας εἶπω ὅτι ὁ καθένας γνωρίζει τὴν ἀλήθειαν δι' ὅ,τι συμβαίνει καὶ ὁ κόσμος ἔχει γίνῃ σάν ἕνα μικρὸ χωριὸ ἐξ αἰτίας τῆς παγκοσμιοποιήσεως καὶ τῆς διεθνοῦς ἐπικοινωνίας. Καὶ ὁ μόνος τρόπος ἐξόδου ἀπ' αὐτάς τὰς κυρίως κρίσεις εἶναι νὰ κατανοήσωμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον καὶ ταυτοχρόνως νὰ εἴμεθα ρεαλισταί. Ἡμεῖς καταδικάζομεν ὁποιοδήποτε εἶδος ἢ ὁποιανδήποτε μορφήν βίας, ἀνεξαρτήτως τῆς προελεύσεως αὐτῆς. Πρέπει ὅμως νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι εἴμεθα ἄνθρωποι καὶ ὅτι δέν εἴμεθα τέλειοι καὶ ὅτι μπορεῖ νὰ διαπράξωμεν λάθη, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦν πολλὰ προβλήματα».

Άλ-Ράϊ: Συμφωνεῖτε μέ τήν περιγραφήν τοῦ πολέμου ὡς σταυροφορίας ἐναντίον τῶν Μουσουλμάνων;

Α.Θ.Μ: «Πρέπει νά εἴπωμεν τοῦτο, πώς ὅ,τι συμβαίνει εἶναι ἀποτέλεσμα ἀγνοίας καί ἀπό τάς δύο πλευράς καί ἐπειδή οἱ ἄνθρωποι δέν ἐνδιαφέρονται πλέον διά τάς θρησκείας εἰς τάς ἡμέρας μας, ὀδηγούμεθα εἰς μίαν κατάστασιν ἐλλείψεως σεβασμοῦ πρός τήν ἄλλην πλευράν. Τώρα, οἱ πολιτικοί καί οἱ λαμβάνοντες τάς ἀποφάσεις εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ἡ θρησκεία παίζει ἕναν μέγαν ρόλον εἰς τήν κοινωνικήν καί τήν πολιτικήν ζωήν, ἄν καί εἰς τό παρελθόν εἶχε παραμεληθεῖ ὁ ρόλος οὗτος αὐτῆς. Ἐπομένως, μπορούμεν νά εἴπωμεν ὅτι ἡ θρησκεία καί ἡ πολιτική εὐρίσκονται εἰς μεγάλην ἀλληλεπίδρασιν».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ ἐν Ντόχα – Κατάρ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀρχιμανδρίτου π. Μακαρίου καί τοῦ ἐν Φχές τῆς Ἰορδανίας Ἀρχιμανδρίτου π. Ἰερωνύμου, ἐπεσκέφθη καί παρηκολούθησε τάς ἐργασίας τοῦ ἐν Ντόχα ἀνεγειρομένου Ναοῦ τοῦ Πατριαρχείου πρός τιμήν τοῦ Ἁγίου Ἰσαάκ τοῦ Σύρου καί τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου καί συνεχάρη τόν Ἀρχιμανδρίτην π. Μακάριον διά τάς καταβεβλημένας ὑπ’ αὐτοῦ προσπάθειάς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου τούτου.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΙΑ**

ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΗ» ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ.

Τόν παρελθόντα Αύγουστον, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ' ἐδέχθη τήν δημοσιογράφον τῆς τοπικῆς Ἑλλαδικῆς ἐφημερίδος «Παναιτωλική». Εἰς αὐτήν ἔδωσεν συνέντευξιν ὁ Μακαριώτατος διά τήν καιρίαν ἀποστολήν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καί τῆς Ἀγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος εἰς τήν περιοχὴν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καί κατ' ἐπέκτασιν εἰς τήν οἰκουμένην. Ἡ συνέντευξις αὕτη ἐδημοσιεύθη τήν Πέμπτην, 8ην Ὀκτωβρίου 2009, εἰς τήν ἐφημερίδα «Παναιτωλική».

Γράφει ἡ κ. Μαρίνα Καπελάκη:

«Ὁ Μακαριώτατος μᾶς μίλησε γιά τήν ἀποστολή τοῦ Πατριαρχείου, ὑποστηρίζοντας πῶς εἶναι καθαρά θρησκευτική καί πνευματική, γιά τό φιλανθρωπικό ἔργο, τίς πρῶτες δυσκολίες, πού ἐκλήθη νά ἀντιμετωπίσῃ κατά τήν ἀνάληψη τῶν καθηκόντων του, τήν περιουσία τοῦ Πατριαρχείου, τά σχολεῖα καί γιά τήν «συνύπαρξη» μέ τούς ἀραβικό, ἐβραϊκό καί μουσουλμανικό κόσμον. Μία συνέντευξις πολὺ ἐνδιαφέρουσα, ἂν λάβωμε ὑπόψη, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Θεόφιλος προτιμᾷ τήν σιωπή καί ἀποφεύγει νά βρῖσκεται στήν πρώτη γραμμὴ τοῦ πυρός» ...

Ἡ ροή τῆς συνομιλίας τῆς κ. Μαρίνης Καπελάκη μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου εἶχεν ὡς ἐξῆς:

κ. Μ. Καπελάκη: «Μακαριώτατε, νά σᾶς εὐχαριστήσω γιά τήν φιλοξενία! Ἐδώ καί τέσσερα χρόνια ἔχετε ἀναλάβει τά ἡνία τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Ὑπό δύσκολες συνθῆκες καί ἡ ἀνάληψη, ἀλλά καί ἡ συνέχεια τοῦ ἔργου σας. Ποιές ἦταν οἱ πρῶτες δυσκολίες πού κληθήκατε νά ἀντιμετωπίσετε»;

Ὁ Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ': «Οἱ δυσκολίες εἶναι, ὅτι γιὰ πρώτη φορά στή μακραίωνα ἱστορία του τό Πατριαρχεῖο εὐρέθη ὑπό τρεῖς πολιτειακές δικαιοδοσίες καί ἐξουσίες, τῶν ὁποίων πολιτειακῶν καί κρατικῶν αὐτῶν δυνάμεων καί ἐξουσιῶν τά συμφέροντα εἶναι ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα· καί αὐτή ἦταν ἡ δυσκολία τοῦ Πατριαρχείου, καί τῆς θέσεως τοῦ Πατριάρχου, διότι ξαφνικά τό Πατριαρχεῖο εὐρέθη στό ἐπίκεντρο τῶν πολιτικῶν διενέξεων, καί ὄχι τῶν τοπικῶν πολιτικῶν διενέξεων, ἀλλά διενέξεων πολιτικῶν, πού ἀφοροῦν τήν Παγκόσμια Κοινότητα»!

Μ.Κ.: «Κάθε μέρα πού ἀνατέλλει ποιά εἶναι ἡ πρώτη σκέψη πού τυραννάει τό λογισμό σας»;

Ι.Θ.Γ': «Υπάρχουν, βέβαια, οἱ λογισμοί, ἀλλά στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας ὅλα λαμβάνουν μίαν ἄλλη διάσταση καί τό φρόνημα τό δικό Μας πρέπει νά κατευθύνεται καί νά κατεργάζεται ἀπό τό ἐκκλησιαστικό φρόνημα καί ἡ σκέψις Μας εἶναι νά ἐπικαλούμεθα πάντοτε τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί συγκεκριμένα τοῦ Ἐνσαρκωμένου Λόγου τοῦ Χριστοῦ, διότι Αὐτός, κατ' οὐσίαν, εἶναι ὁ Πηδαλιούχος, ὁ Ἀρχηγός καί ὁ Ἡγέτης αὐτοῦ τοῦ Ἱεροῦ Καθιδρύματος, καί αὐτό τό λέγω διότι ἔχει ἀποδειχθεῖ, ὅτι ἡ παρουσία ἐδῶ τοῦ Πατριαρχείου, ἡ παρουσία τῆς Ἀγιοταφίτικῆς Ἀδελφότητος, εἶναι ἕνα καθημερινό θαῦμα».

Μ.Κ.: «Πῶς εἶναι ἡ συνύπαρξη μέ τά ἄλλα δόγματα»;

Ι.Θ.Γ': «Τό ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα τῆς Ἱερουσαλήμ εἶναι, ὅτι εἶναι πόλις καθ' ἑαυτή θρησκευτική καί συνδέεται ἄρρηκτα μέ τήν Ἱεράν Ἱστορίαν καί ἐδῶ ἐκορυφώθη, ἐδῶ ἔλαβε σάρκα καί ὅσπᾳ, ἀλλά καί ἐδῶ πλέον θά τελειώσῃ ὁ σκοπός τῆς Ἱεραῆς Ἱστορίας· καί τό Πατριαρχεῖο εἶναι ἡ ἐνσάρκωσις τῆς Ἱστορίας τῆς Ἱερουσαλήμ καί τῆς Ἱεραῆς Ἱστορίας».

Μ.Κ.: «Ποιό εἶναι τό φιλανθρωπικό ἔργο τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων»;

Ι.Θ.Γ': «Τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων ἀπό τή φύση του εἶναι ἕνα φιλανθρωπικό ἴδρυμα καί ἐδῶ ἀκριβῶς ὑπάρχει μία μεγάλη

παρεξήγησις, διότι είναι ὁ φυσικός καί πνευματικός κληρονόμος μιᾶς πολυτίμου καί ἀνεκτιμήτου πνευματικῆς ἀλλά καί φυσικῆς κληρονομιάς. Βέβαια, ἡ πνευματική κληρονομιά εἶναι αὐτονόητη, ἀλλά ἡ φυσική κληρονομιά τοῦ Πατριαρχείου δέν προβάλλεται, οὔτε γίνεται κατανοητή καί γνωστή, διότι παραθεωρεῖται τό γεγονός ὅτι ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, καί γενικότερα ἡ ἱστορία τῆς Ἱερουσαλήμ, καί τῶν Ἁγίων Τόπων, ἀρχίζει νά λαμβάνη νέα μορφή καί νά διαμορφώνεται ἕνα νέο πλέον πολιτικο-θρησκευτικό καί κοινωνικό καθεστῶς μέ τήν ἄφιξη ἐδῶ τῶν Ἀράβων Μουσουλμάνων, τό 638 μ.Χ. Ἐκτοτε τό πολιτικο-θρησκευτικό σκηνικό ἀλλάζει, διότι ὁ Πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων ἀναδεικνύεται ταυτοχρόνως ὁ πνευματικός καί ὁ ἐθνικός ἡγέτης, δηλαδή, ἀναδεικνύεται ὁ 'Ἐθνάρχης'. Ἀποχωροῦν οἱ Βυζαντινοί, ὁ Αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος καί ὅλη αὐτή ἡ κληρονομιά, πνευματική καί φυσική, τίθεται εἰς τάς χεῖρας τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων· καί ὅταν ἀναφερόμεθα σέ φυσική κληρονομιά, ἐννοοῦμε τούς μεγαλοπρεπεῖς ναούς, τούς Κωνσταντινεῖους ναούς, τούς εὐκτηρίους οἴκους, τά μοναστήρια, τά ὁποῖα ἔκτισαν καί ἀνέδειξαν οἱ Βυζαντινοί Αὐτοκράτορες ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου μέχρι τόν 7ο αἰῶνα, ἀλλά καί μέχρι τήν ἐποχή τῶν Σταυροφόρων καί μετὰ ἀκόμα. Πάντα οἱ Βυζαντινοί ἐνδιαφέροντο».

«Κατ' αὐτόν τόν τρόπο, τό Πατριαρχεῖο ἀπέκτησε μία μεγάλη φυσική κληρονομιά καί περιουσία, ἡ ὁποία ἐπηυξήθη καί συνεπῶς αὐτή ἡ φυσική κληρονομιά τοῦ Πατριαρχείου εἶναι ἱερά κληρονομιά. Καί αὐτό δυστυχῶς παραθεωρεῖται καί παραβλέπεται καί δίδουν μιάν ἄλλη διάσταση στό Πατριαρχεῖο· καί αὐτό εἶναι κάτι, τό ὁποῖο μᾶς ἐνοχλεῖ ἰδιαιτέρως, γιατί τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων διαδραματίζει ρόλον καθαρά πνευματικόν καί φιλανθρωπικόν».

«Σήμερα τό δημογραφικό καθεστῶς τῆς Ἱερουσαλήμ, δέν ἐννοῶ πληθυσμιακά, ἐννοῶ τοπογραφικά, ἐξαρτᾶται ἐν πολλοῖς ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, δεδομένου ὅτι ἕνα μεγάλο τμήμα τῆς παλαιᾶς πόλεως τῆς Ἱερουσαλήμ, καί μάλιστα σημεῖα πολιτικῆς καί στρατηγικῆς σημασίας, ἀποτελοῦν περιουσία τοῦ Πατριαρχείου

τῶν Ἱεροσολύμων καί τό Πατριαρχεῖο ἐνεργεῖ καί συνεχίζει τήν ἱεραποστολή κατά τρόπο καθαρά φιλανθρωπικό».

Μ.Κ.: «Τί ἐννοεῖτε»;

Ι.Θ.Γ': «Ὅταν κανεῖς εἰσέρχεται στήν παλαιά πόλη, ἀπό τήν Πύλη τοῦ Δαυΐδ καί συνεχίζει γιά τόν Ναό τῆς Ἀναστάσεως, διέρχεται ἀπό δρόμους πού ἐκατέρωθεν ὑπάρχουν καταστήματα, τά ὅποια παραχωροῦνται καί ἐνοικιάζονται, ἄνευ διακρίσεως, σέ χριστιανούς, μουσουλμάνους καί ἄλλους καί τά εἰσοδήματα τοῦ Πατριαρχείου εἶναι πενιχρότατα καί συμβολικά. Κατόπιν, ἔνεκα τῆς θέσεως τοῦ Πατριαρχείου, τό ὅποιο κατέχει πολλά προσκυνήματα καί μοναστήρια, καί πολλά περιουσιακά στοιχεῖα γύρω ἀπ' αὐτό, δέν μπορεῖ νά ἀναδείξῃ τήν περιουσία του ἢ νά τήν ἐκμεταλλευθεῖ, ὅπως σκέπτεται ὁ κοσμικός καί οἰκονομικός νοῦς, διότι οἱ περιουσίες αὐτές, οἱ γαῖες αὐτές, εἶναι μεγάλης πολιτικῆς καί στρατηγικῆς σημασίας, ὅποτε ἐδῶ ἀντιλαμβάνεσθε σέ τί δύσκολη θέση βρίσκεται τό Πατριαρχεῖο. Διότι, ἐάν προβῆ σέ ὁποιαδήποτε ἐνέργεια ἐπενδυτική, αὐτόματως ἀλλάζει τό καθεστῶς τό πολιτικο-κοινωνικό».

Μ.Κ.: «...Εἶναι ζήτημα καθαρῶν ἰσορροπιῶν! Ὑπό τήν κηδεμονία τοῦ Πατριαρχείου, ὑπάρχουν καί σχολεῖα. Μιλώντας δέ μέ διάφορους ἐδῶ παράγοντες, μέ ἐνημέρωσαν καί γιά τό πρόβλημα τῆς βιωσιμότητάς τους, ἀφοῦ δέν ἔχουν πολλούς μαθητές».

Ι.Θ.Γ': «Συμβαίνει τό ἐξῆς: τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων εἶναι ἀπό τίς πρῶτες Ἐκκλησίες, πού εἶχε ἐπενδύσει στόν τομέα τῆς Παιδείας, ἀλλά καί τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Εἶναι γεγονός ἱστορικά ἀποδεδειγμένο, καί ἀναγνωρίζεται ἀπό τούς πάντες, ἀπό μελέτες πού ἔχουν γίνῃ καί ἔρευνες, ὅτι τά πρῶτα νοσοκομεῖα πού ὑπῆρξαν καί τά πρῶτα σχολεῖα ἦταν ἀπό τό Πατριαρχεῖο».

«Στόν τομέα τῆς Παιδείας ἔχει ἐπενδύσει πάρα πολύ τό Πατριαρχεῖο καί σήμερα ἔχει σχολεῖα, ἐντός τοῦ κράτους τοῦ Ἰσραήλ, στήν Παλαιστινιακή Αὐτονομία καί στήν Ἰορδανία. Καί στόν τομέα αὐτό, τό Πατριαρχεῖο ἔχει κάνει μεγάλα ἄλλατα. Μέσω τῆς Παιδείας συμβάλλει ἀκριβῶς στήν συνύπαρξη τῶν θρησκευτικῶν

όντοτήτων, αλλά και στην έκτόνωση του θρησκευτικού φανατισμού, δεδομένου ότι οι χριστιανοί είναι μειονότητας στο χώρο της Αγίας Γης και στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής. Ως έκ τούτου, τά χριστιανικά σχολεία και τά σχολεία του Πατριαρχείου ιδιαιτέρως, φιλοξενούν, κατά τό πλείστον, μαθητές, οι οποίοι δέν είναι Όρθόδοξοι Χριστιανοί, αλλά είναι έτέρων θρησκευμάτων· και αυτό έχει ως αποτέλεσμα νά συμβάλλη στην άλληλογνωριμία, άφ' ενός μέν τών προσώπων, και άφ' έτέρου στην άλληλογνωριμία τών θρησκευτικών πεποιθήσεων και συμβόλων ενός έκάστου. Και αυτό βέβαια άναγνωρίζεται από όλους, δεδομένου ότι τό Πατριαρχείο έχει μιάν ιδιαίτερη σχέση μέ τόν άραβικό ισλαμικό κόσμο, είναι ή γέφυρα μεταξύ Δύσεως και Ανατολής»!

Μ.Κ.: «Όφείλω νά παρατηρήσω ότι από τόν ισλαμικό, άραβικό κόσμο διαπίστωσα μιά άγάπη πρός τούς μοναχούς και τόν Πατριάρχη, τόν έκάστοτε Πατριάρχη...»

Ι.Θ.Γ': «Είναι γεγονός αυτό! Έχουμε κοινή ιστορία και άλληλογνωριζόμεθα και γι' αυτό κατορθώνουμε νά έπιβιώνουμε. Κατόπιν σέ μάς ύπάρχει άπόλυτη έμπιστοσύνη, διότι ή άποστολή του 'μαύρου ράσου' είναι πολύ γνωστή, είναι ξεκάθαρη ή άποστολή του Πατριαρχείου, διά μέσου τών αίωνων, είναι καθαρά θρησκευτική και πνευματική. Δέν έξυπηρετεί, ούτε προάγει άλλότρια συμφέροντα, είτε αυτά είναι οικονομικά είτε πολιτικά ή στρατιωτικά ή ότιδήποτε· έν άντιθέσει πρός τούς άλλους δυτικούς, χριστιανούς έννοώ, οι οποίοι είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι μέ αυτό τό στίγμα, πού άφησαν στόν άραβικό και μουσουλμανικό κόσμο, τούς Σταυροφόρους» .

Μ.Κ.: «Μακαριώτατε, έπισκέφθηκα μοναστήρια, πού βρίσκονται σέ καίριες στρατηγικές θέσεις και μοναχούς νά φυλάνε θερμοπύλες! Άνταμώθηκα μέ τίς δυσκολίες, τίς άνησυχίες τους, ένωσα τήν προσευχή μου μαζί τους, ώστε ό Μεγαλοδύναμος νά τούς χαρίζη ύγιεία, αλλά μετά άπ' αυτούς τί»;

«Ποιό είναι τό μήνυμα πού θέλετε νά στείλετε στην Ελλάδα; Η χώρα μας όφείλει νά δώση 'χέρι βοήθειας' πρός τό Πατριαρχείο σας και σέ τούτη τήν άποστολή όλα τά Πατριαρχεία όφείλουν νά

συστρατευθοῦν καί νά ταχθοῦν στό πλευρό σας...».

Ι.Θ.Γ': «Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ Ἑλλάδα πάντοτε ἦταν καί παραμένει ἡ τροφός δύναμις γιά ὅλα τά Πατριαρχεῖα στή Μέση Ἀνατολή καί γιά τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων. Αὐτό τό ἐνδιαφέρον συνεχίζεται νά ἐκδηλώνεται ποικιλοτρόπως καί παντοιοτρόπως καί νομίζω ὅτι πλέον ἔχει γίνει ἀντιληπτό ὅτι πολιτικῶς ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἕνα προπύργιο στό χῶρο τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καί αὐτό εἶναι τό Πατριαρχεῖο τῶν Ἱεροσολύμων»!

Μ.Κ.: «Μιά κουβέντα σέ ὅσους ἔχουν ἐπισκεφθεῖ τούς Ἁγίους Τόπους, ἀλλά καί σέ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δέν ἔχουν ἔρθει ἀκόμα ἐδῶ».

Ι.Θ.Γ': «Τά Πανάγια Προσκυνήματα καί τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων εἶναι τόπος ἐλπίδος, γιατί εἶναι ὁ τόπος τῆς Ἀναστάσεως. Αὐτό τό ὁποῖο δίδει δύναμη σέ μᾶς νά συνεχίζωμε τήν ἀποστολή μας εἶναι, ὅτι ζοῦμε πάντοτε μέ τό μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως· καί αὐτή τήν ἐμπειρία, τήν ὁποία ζοῦμε ἐμεῖς ἐδῶ, ἐπί καθημερινῆς βάσεως, θά θέλαμε νά τήν συμμερισθοῦν καί οἱ συμπατριῶτες μας, καί ὁ τρόπος γιά νά τήν συμμερισθοῦν εἶναι ἀκριβῶς ἡ προσκυνηματική τους ἐπίσκεψη ἐδῶ, εἰς τούς Ἁγίους Τόπους».

Μ.Κ.: «Νά σᾶς εὐχαριστήσω καί νά σᾶς εὐχηθῶ, ὁ Μεγαλοδύναμος νά σᾶς χαρίζη κουράγιο καί δύναμη στή δύσκολη ἀποστολή σας !».

Ι.Θ.Γ': «Εὐχαριστῶ πάρα πολύ»...

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας.

ngg_shortcode_1_placeholder

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνέντευξη του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλου Γ' στον Ραδιοφωνικό Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος

Αποκλειστική, ωριαία, συνέντευξη στον Ραδιοφωνικό Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος και στον Δημοσιογράφο Κων/νο Μπλάθρα, παρεχώρησε ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλος. Η συνέντευξη, που μεταδόθηκε την Πέμπτη 19/10/2006, στις 11.00 μ.μ. στην εκπομπή «Επί προσωπικού», έχει ως εξής:

Κων/νος Μπλάθρας: Μακαριώτατε, το καλοκαίρι είδαμε την εξέλιξη ενός πολέμου στην περιοχή όπου υπηρετείτε. Πώς είναι η κατάσταση αυτή τη στιγμή στα ελληνορθόδοξα Προσκυνήματα;

Ιεροσολύμων Θεόφιλος Γ': Η κατάσταση είναι πολύ ήρεμη, ήσυχη και έχει αποκατασταθεί πλέον η εύρυθμη λειτουργία των Εκκλησιών και των Προσκυνημάτων και μάλιστα αυτή τη στιγμή έχουμε προσέλευση πάρα πολλών προσκυνητών. Η προσέλευση αυτή ανεκόπη κατά τη διάρκεια της κρίσεως του πολέμου. Τώρα έχει πλήρως αποκατασταθεί και είναι έντονος η προσέλευσις και η παρουσία των προσκυνητών, τόσο από τη Ρωσία, από τις πρώην Ανατολικές χώρες, όσο και από την Ελλάδα.

Κ.Μ.: Είδαμε το καλοκαίρι στις τηλεοράσεις μας βομβαρδισμούς στην Κανά. Αυτή τη στιγμή ποια είναι η κατάσταση στην περιοχή;

Ι.Θ.Γ': Οι βομβαρδισμοί δεν έγιναν μόνο στην Κανά, έγιναν και σε άλλα μέρη που έχουμε Προσκυνήματα και σε άλλες μεγάλες πόλεις που έχουμε Εκκλησίες, ποιόνιο και ιερείς. Τα πράγματα και πάλι ηρέμησαν, το Προσκύνημα δεν υπέστη καμία φθορά ούτε κινδύνευσε, δεδομένου ότι οι πύραυλοι έπεσαν πολύ μακριά του Προσκυνήματος.

Κ.Μ.: Ακούσαμε αργότερα, και πάλι στις ειδήσεις, για κάποιες ζημιές σε ελληνορθόδοξη μονή στη Λωρίδα της Γάζας...

Ι.Θ.Γ': Αυτό δεν έχει καμία σχέση με την κρίση του Λιβάνου, τον πόλεμο του Λιβάνου. Αυτό έχει σχέση με τις πρόσφατες δηλώσεις που έγιναν και αυτό προκάλεσε το θρησκευτικό συναίσθημα των μουσουλμάνων, οι οποίοι ξεσηκώθηκαν και άρχισαν να βάλουν κατά Εκκλησιών. Εις την Γάζα δεν επετέθησαν κατά της Εκκλησίας μας αλλά σε χώρο όπου στεγάζει το Ηγουμενείο και την Επιτροπή της Εκκλησίας, τα Κατηχητικά Σχολεία κ.λπ., σε βοηθητικούς χώρους, δηλαδή.

Κ.Μ.: Αυτό με οδηγεί να σας ρωτήσω πώς είναι η κατάσταση, όσον αφορά τους αλλόθρησκους, τους μουσουλμάνους; ποια είναι η σχέση του Πατριαρχείου με τους μουσουλμάνους; Έχουν δυσκολέψει τα πράγματα, μετά τα πρόσφατα γεγονότα;

Ι.Θ.Γ': Οι σχέσεις του Πατριαρχείου με τους μουσουλμάνους παραμένουν πάντοτε στενές, αγαθές. Αυτά είναι επεισόδια τα οποία σε καμία περίπτωση δεν αντιπροσωπεύουν την υγιή μουσουλμανική κοινότητα εν γένει. Και μάλιστα οι Αρχές οι μουσουλμανικές, οι Αρχές της Παλαιστίνης αντέδρασαν αμέσως και έτρεξαν να αποτρέψουν περαιτέρω τέτοια συμβάντα και γεγονότα.

Κ. Μ. : Μακαριώτατε, είσαστε στην Αθήνα για επαφές με την Ελληνική Κυβέρνηση. Πείτε μας λίγο για τις σχέσεις του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων με την Ελληνική Πολιτεία.

Ι.Θ.Γ': Η ελληνική Πολιτεία, όπως γνωρίζετε, πάντοτε εμερίμνα για το Πατριαρχείο και εξακολουθεί να ενδιαφέρεται. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια της κρίσεως που υπέστη το Πατριαρχείο, αλλά και μετά την κρίση, δείχνει εμπράκτως το ενδιαφέρον της.

Αυτό φάνηκε από την επίσκεψη της κυρίας Μπακογιάννη στη Μέση Ανατολή. Παρά το φορτωμένο πρόγραμμά της, κατέβαλε κάθε προσπάθεια να διαθέσει χρόνο ούτως ώστε να συναντηθεί μ' εμάς, ακριβώς για να ακούσει τα αιτήματά μας, τα προβλήματά μας και,

τέλος πάντων, σε τί θα μπορούσε και πώς θα μπορούσε να συμβάλει στην κατάσταση αυτή του Πατριαρχείου.

Κ.Μ.: Από την πλευρά της Εκκλησίας της Ελλάδος, ποιες είναι οι επαφές με το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων;

Ι.Θ.Γ': Οι επαφές είναι πολύ στενές και μάλιστα είχαμε συνάντηση με τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών κ. Χριστόδουλο και συζητήσαμε διάφορα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Τον ευχαριστήσαμε διότι χάρις εις την δικήν του προσπάθεια, στο δικό του ενδιαφέρον οι προσκυνηταί οι οποίοι ήρθαν, έρχονται και εξακολουθούν να έρχονται από όλα τα μέρη της Ελλάδας, δεν έρχονται μόνοι τους αλλά συνοδεύονται από Ιεράρχας και από Ιερείς. Αυτό είναι πολύ σημαντικό για το Πατριαρχείο, γιατί κατ' αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα, ενισχύεται το έργο του Πατριαρχείου και οι σχέσεις Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και Εκκλησίας της Ελλάδος συσφίγγονται έτι περισσότερο.

Ως γνωστόν, η Εκκλησία της Ελλάδος, όπως επανειλημμένως έχουμε τονίσει, είναι η τροφός των Πατριαρχείων της Μέσης Ανατολής, ειδικότερα του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Όταν λέμε τροφός εννοούμε όχι μόνο από ηθικής πλευράς, από πάσης πλευράς.

Κ.Μ.: Υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα προγράμματα ή σκέψεις για κάποια προγράμματα, φέρ' ειπείν εκπαιδευτικής συνεργασίας ή συνεργασίας στον ανθρωπιστικό τομέα, με την Εκκλησία της Ελλάδος;

Ι.Θ.Γ': Αυτό που αναμένει κανείς από την Εκκλησία της Ελλάδος είναι αυτονόητο. Όταν λέμε βοήθεια, η ενίσχυση δεν περιορίζεται σ' ένα συγκεκριμένο τομέα, είναι το καθήκον που πρέπει να πράξει ο καθείς. Διότι η αποστολή του Πατριαρχείου είναι μεγάλη και η αποστολή δεν είναι μεμονωμένη. Εμείς ποτέ δεν διαχωρίσαμε τον εαυτό μας, ως Αγιοταφίτικη Αδελφότητα, από το σώμα της Εκκλησίας, ειδικότερα της ελληνοφώνου Εκκλησίας.

Κ.Μ.: Όλα τα προσκυνήματα στην Μέση Ανατολή έχουν και τεράστιο ιστορικό ενδιαφέρον. Υπάρχει από πλευράς των ελληνικών

υπηρεσιών αρχαιολογίας κάποιο ενδιαφέρον; έχετε κάποιες επαφές προς αυτόν τον τομέα;

Ι.Θ.Γ': Ενδιαφέρον υπήρχε, υπάρχει και συνεχίζει να υπάρχει από όλους τους τομείς. Κατά καιρούς έχουν έλθει στο Πατριαρχείο και έρχονται διάφοροι παράγοντες επιστήμονες και ειδήμονες, οι οποίοι εκδηλώνουνε πραγματικά το ενδιαφέρον τους για το Πατριαρχείο. Σε όλους η πρόσκληση είναι ανοιχτή. Το Πατριαρχείο ζητά και θέλει την συμπαράστασή τους, τη γνώση τους, την εμπειρία τους. Υπάρχει μεγάλο πεδίο δράσεως για το Πατριαρχείο και όποιος θέλει να προσφέρει τις υπηρεσίες του είναι ευπρόσδεκτος.

Κ.Μ.: Μακαριώτατε, είδαμε ότι οι σχέσεις σας με την Παλαιστινιακή Αρχή αλλά και με την Ιορδανία έχουν αποκατασταθεί. Τρέφετε ελπίδες ότι το ίδιο θα υπάρξει και με το Ισραήλ;

Ι.Θ.Γ': Μα και με το Ισραήλ οι σχέσεις του Πατριαρχείου είναι άριστες.

Κ.Μ.: Ως προς την αναγνώρισή σας;

Ι.Θ.Γ': Υπάρχει μια εκκρεμότητα αλλά αυτή δεν επηρεάζει τις σχέσεις του Πατριαρχείου με το κράτος του Ισραήλ. Είναι μια εκκρεμότητα, η οποία, εν πάσει περιπτώσει, όλοι γνωρίζουνε τους λόγους και τα αίτια, η οποία οσονούπω θα διευθετηθεί. Είναι στον δρόμο της κι αυτή.

Κ.Μ.: Μακαριώτατε, επιτρέψτε μου να ρωτήσω ποια είναι τα προβλήματα σήμερα στην Αγιοταφίτικη Αδελφότητα; Με δεδομένο ότι πριν από έναν-ενάμιση χρόνο τα προβλήματα ήταν πολλά και οξυμένα, όπως και εσείς είχατε πει σε συνεντεύξεις σας τότε.

Ι.Θ.Γ': Τώρα πλέον εμείς δεν πρέπει να ασχολούμαστε με το παρελθόν. Πρέπει να κοιτάμε προς τα εμπρός. Το μέλλον μας απασχολεί. Τα προβλήματα είναι απλά. Εκείνο που έχουμε ανάγκη εμείς είναι τα στελέχη. Διότι οι ανάγκες του Πατριαρχείου αυτή τη στιγμή είναι πολύ μεγάλες. Η μέριμνα του Πατριαρχείου δεν

περιορίζεται μόνο στα Προσκυνήματα, επεκτείνεται και στο χώρο τον ποιμαντικό. Έχουμε τις κοινότητές μας. Επίσης, οι υποχρεώσεις μας αυξάνονται, ένεκα της θέσεως του Πατριαρχείου. Σήμερα το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων και μετά από αυτήν την ανάνηψη, ως το πούμε έτσι, έχει επανεύρει τη θέση του την κεντρική. Το Πατριαρχείο διαδραματίζει ρόλο σημαντικό όχι μόνο στον εκκλησιαστικό τομέα αλλά και στον διαχριστιανικό αλλά και στον πολιτικό τομέα. Δεδομένου ότι το Πατριαρχείο είναι η μόνη Εκκλησία, είναι το μόνο θρησκευτικό, χριστιανικό ίδρυμα, το οποίο είναι γηγενές. Είναι η Εκκλησία του τόπου και είναι το μόνο ίδρυμα το οποίο εκπροσωπεί και εκφράζει την φωνή τη χριστιανική της Ιερουσαλήμ, που σημαίνει ότι αντιπροσωπεύει και όλους τους άλλους χριστιανούς και τις άλλες χριστιανικές ομολογίες.

Κ.Μ.: Και είναι και ο αρχαιότερος θεσμός στη Μέση Ανατολή...

Ι.Θ.Γ': Είναι ο θεσμός!

Κ.Μ.: Το καλοκαίρι εκείνο το καυτό της κρίσεως του 2005, είχαμε ακούσει πολλά στην Ελλάδα για παραχώρηση εκτάσεων, ακινήτων του Πατριαρχείου σε Ισραηλινούς και υπήρχε μία σκιά επάνω σε πολλά πράγματα. Σήμερα η κατάσταση πώς είναι; Θέλω να μου πείτε εάν αυτή η αντίληψη που είχαμε αντιπροσώπευε την πραγματικότητα.

Ι.Θ.Γ': Ε, νομίζω ότι πλέον οι πάντες έχουν αντιληφθεί περί τίνος επρόκειτο. Η παραπληροφόρησης ήδη έχει υποχωρήσει πάρα πολύ. Ήταν ένας μεγάλος πειρασμός, ελέχθησαν πολλά, μας κατηγορήσαν βαναύσως, μας απέδωσαν διάφορους τίτλους και προσωνυμίες, τα οποία κατά την πορεία, μετά το πέραςμα αυτού του πειρασμού, απεδείχθησαν ότι ήτανε ψεύδη και αναληθή και συκοφαντίες. Απεδείχθη ότι όντως υπήρχε μία βαθειά κρίσις, η οποία κρίσις δεν ήταν αγοραπωλησίες μόνο κι ενοικιάσεις αλλά ήτο βαθυτέρα εκκλησιαστική κρίσις, η οποία απείλησε την υπόσταση του Πατριαρχείου.

Κ.Μ.: Τίθεται θέμα παραχωρήσεως ακινήτων του Πατριαρχείου;

Ι.Θ.Γ': Όχι, σε καμία περίπτωση!

Κ.Μ.: Σε πολλούς, Μακαριώτατε, στην Ελλάδα υπάρχει η αντίληψη ότι το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είναι ένας πολύ πλούσιος θεσμός, ότι υπάρχουν χρήματα άφθονα, να σας το πω λαϊκά. Εσείς, που είστε μέσα τα πράγματα, πώς το βλέπετε; τί θα λέγατε γι' αυτό;

Ι.Θ.Γ': Κοιτάξτε, αυτοί οι χαρακτηρισμοί έχουνε γενικό και λαϊκίστικο χαρακτήρα. Το Πατριαρχείο έχει περιουσίες, αλλά τί θα πει περιουσία; Τα Προσκυνήματα είναι περιουσία, οι διάφορες γαίες που έχει αποκτήσει το Πατριαρχείο, διά μέσου των αιώνων, αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της υπάρξεως του Πατριαρχείου. Το Πατριαρχείο, όμως, σε καμία περίπτωση δεν μετέβαλε τον εαυτό του σε οργανισμό επενδύσεων ή εμπορικών αναπτύξεων και χρηματικών συναλλαγών. Η αποστολή του Πατριαρχείου είναι γνωστή, είναι καθαρώς πνευματική. Είναι θρησκευτική και γι' αυτό μέχρι σήμερα το Πατριαρχείο απολαμβάνει απολύτου σεβασμού από όλες τις κυβερνήσεις.

Ο απώτερος, ο ουσιαστικός λόγος υπάρξεώς μας είναι η διαφύλαξη των Προσκυνημάτων, τα οποία Προσκυνήματα, όμως, αποτελούν και την εγγύηση της διαμονής και διατηρήσεως του χριστιανικού στοιχείου εις την Μέση Ανατολή, ειδικότερα στην περιοχή μας. Ένεκα της αποστολής, της φύσεως της αποστολής του, το Πατριαρχείο αδυνατεί να ασχοληθεί με την ανάπτυξη της περιουσίας. Ουσιαστικά, ναι μεν διαθέτει περιουσία το Πατριαρχείο, αλλά η προσφορά του είναι καθαρά φιλανθρωπική και γι' αυτό το Πατριαρχείο θεωρείται φιλανθρωπικό ίδρυμα.

Κ.Μ.: Και είναι και περιουσία που άλλωστε δεν μπορεί ούτε να εκχρηματιστεί ούτε να υπολογιστεί σε χρυσό.

Ι.Θ.Γ': Όχι. Πρέπει να καταλάβουμε το εξής, ότι το Πατριαρχείο δεν πρέπει να παραλληλίζεται ή να συσχετίζεται με άλλες εκκλησιαστικές οργανώσεις και οντότητες, διότι η θέση του Πατριαρχείου είναι πολύ λεπτή. Το Πατριαρχείο είναι θεσμός του τόπου. Και σαν τοπικός, ανεξάρτητος, αυτοκέφαλος θεσμός βρίσκεται υπό την επικράτεια τριών πολιτειακών συστημάτων και

διοικήσεων.

Συνεπώς το Πατριαρχείο ουδέποτε κατά τη διάρκεια της ιστορικής του πορείας υπεισήλθε σε πολιτικές διενέξεις. Λοιπόν, το Πατριαρχείο ένεκα της θέσεώς του πρέπει να διατηρεί τη γραμμή του, η οποία, όπως είπαμε είναι θρησκευτική, εκκλησιαστική και συνεπώς πρέπει να κρατάει τις ισορροπίες.

Κ.Μ.: Κινδυνεύει το status των Προσκυνημάτων; Πολλά λέγονται και σ' αυτόν τον τομέα. Είναι μία πραγματικότητα στη Μέση Ανατολή, η οποία στηρίζεται σε παλαιούς και φωτισμένους ηγέτες της περιοχής. Σήμερα που τα πράγματα αλλάζουν κινδυνεύει;

Ι.Θ.Γ': Δεν κινδυνεύει τίποτε διότι το Πατριαρχείο έχει μία ιστορία αιώνων και έχει αποδειχθεί ποικιλοτρόπως και παντοιοτρόπως ότι το Πατριαρχείο είναι θεσμός θεοϊδρυτος και θεοσύστατος. Όλοι μας εκεί, αν εκφράζουμε φοβίες, είναι ένεκα ελλείψεως πίστεως.

Κ.Μ.: Οι σχέσεις σας με τα άλλα χριστιανικά δόγματα ποιές είναι;

Ι.Θ.Γ': Άριστες. Έχουνε αποκατασταθεί πλήρως και υπάρχει αλληλοσεβασμός, ειδικότερα τώρα, διότι αντελήφθησαν την ανάγκη της παρουσίας του Πατριαρχείου, γιατί, όπως σας είπα προηγουμένως, το Πατριαρχείο διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο όσον αφορά την παρουσία εκεί των χριστιανών. Είναι το μόνο θρησκευτικό ίδρυμα, ο μόνος θεσμός, ο οποίος είναι αφ' ενός ο τοπικός, ο εντόπιος, ο γηγενής και είναι ο αρχαιότερος και ο πρωτογενής θεσμός αφ' ετέρου το Πατριαρχείο είναι ένας θεσμός που τον σεβάστηκε η ιστορία.

Τί εννοώ μ' αυτό; ότι αυτοκρατορίες πέρασαν, διάφορες δυνάμεις πέρασαν μέχρι πρόσφατα, ήλθον και παρήλθον. Το Πατριαρχείο παραμένει στη θέση του ατάραχο και σταθερό και συνεχίζει την αποστολή και την πορεία του.

Κ.Μ.: Αυτή η μακράιωνη ιστορική παράδοση, ενδεχομένως, δείχνει σήμερα και ένα πρόσωπο κάπως, να το πω, συντηρητικό; Στις σχέσεις του με τις υπόλοιπες χριστιανικές ομολογίες το

Πατριαρχείο Ιεροσολύμων μοιάζει να έχει μια στάση πιο επιφυλακτική.

Ι.Θ.Γ': Όχι, δεν έχει επιφυλακτική στάση το Πατριαρχείο. Το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων είναι το πλέον ελεύθερο Πατριαρχείο και η ελευθερία του ακριβώς πηγάζει από το γεγονός ότι έχει πλήρη συνείδηση και συναίσθηση της αποστολής. Είναι ο χώρος εκείνος ο οποίος βοηθάει στο να μην παρασύρεται κανείς από αφηρημένες έννοιες και αφηρημένα συνθήματα.

Φέρ' ειπείν, λέμε για Οικουμενισμό. Εάν θέλει κανείς να αντιληφθεί τί σημαίνει Οικουμενισμός ας έρθει στα Ιεροσόλυμα, διότι εκεί εκ των πραγμάτων αποκαλύπτεται η πραγματική διάθεση ενός εκάστου. Τί εννοώ μ' αυτό; ότι στα Ιεροσόλυμα εάν δεν έχεις σημείο αναφοράς δεν έχεις και λόγο υπάρξεως. Όταν θα πάει κανείς στα Ιεροσόλυμα, εις τους Αγίους Τόπους γενικότερα, ο Ορθόδοξος αμέσως ψάχνει να δει το δικό του προσκύνημα που τον εκφράζει, ο Λατίνος τα ίδια, ο προτεστάντης τα ίδια, ο Ιουδαίος τα ίδια, ο μουσουλμάνος τα ίδια κ.ο.κ.

Κ.Μ.: Έχετε καθόλου επαφές με αλλόδοξους περιηγητές στην περιοχή; Πώς αντιμετωπίζουν το γεγονός ότι μία, σε παγκόσμια κλίμακα, μειωθηφόσα Εκκλησία, όπως είναι η Ορθόδοξη Εκκλησία, κατέχει τελικά στα Προσκυνήματα την «μερίδα του λέοντος»

Ι.Θ.Γ': Είναι λάθος κανείς να θεωρεί κάθε Εκκλησία και ειδικότερα την Εκκλησία των Ιεροσολύμων, να τη θεωρεί αριθμητικώς.

Κ.Μ.: Το λέω από την πλευρά ενός Ευρωπαίου, ο οποίος έχει συνηθίσει να κινείται μέσα σ' ένα ρωμαιοκαθολικό περιβάλλον. Ξαφνικά βρίσκεται στα Ιεροσόλυμα μέσα σ' ένα περιβάλλον ξένο και τα Προσκυνήματα είναι σε ορθόδοξα χέρια. Πώς αντιμετωπίζει αυτός ο άνθρωπος αυτό το γεγονός;

Ι.Θ.Γ': Τα Προσκυνήματα ναι μεν, μέγιστο μέρος των Προσκυνημάτων, είναι σε ορθόδοξα χέρια αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι τα Προσκυνήματα έχουν στενό εθνικιστικό ή ομολογιακό χαρακτήρα. Τα Προσκυνήματα είναι παγκόσμια και είναι προσιτά

σε όλους. Η δική μας η αποστολή είναι ακριβώς η διαφύλαξις αυτών των Προσκυνημάτων, αυτών των Σεβασμάτων και μάλιστα η διαφύλαξή τους ως χώρων αγιασμού, ευλογίας και χάριτος. Αυτή είναι ακριβώς και η προσφορά της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας και αυτό αναγνωρίζεται και πρέπει να αναγνωρίζεται από όλους.

Χάρις στην Αγιοταφίτικη Αδελφότητα τα Προσκυνήματα δεν παρέμειναν αρχαιολογικοί χώροι ή χώροι τουριστικοί αλλά διετήρησαν και διατηρούνται ως χώροι προσκυνηματικοί, λειτουργικοί.

Κ.Μ.: Εσείς υποθέτω ότι καθημερινά ζείτε εκεί στιγμές πολύ μεγάλης ευλάβειας από προσκυνητές. Και υποθέτω ότι αυτή η ευλάβεια δεν αφορά μόνον προσκυνητές από την Ελλάδα ή από ορθόδοξες χώρες. Μπορείτε να θυμηθείτε ένα περιστατικό από όλη την υπηρεσία σας εκεί, που να έχει μείνει στη μνήμη σας;

Ι.Θ.Γ': Είναι πολλά τα περιστατικά. Η ευλάβεια φαίνεται ακριβώς με την ψυχική μετατροπή που συμβαίνει σε πολλούς ανθρώπους. Επέρχεται, δηλαδή, μια αλλαγή σε κάθε άνθρωπο που επισκέπτεται τους Αγίους Τόπους, όχι κατ' ανάγκη χριστιανό, και στους μη χριστιανούς η επίδρασις και η δύναμις της Ιερουσαλήμ και η επιρροή της είναι αισθητή.

Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι οποιοσδήποτε επισκέπτεται τα Ιεροσόλυμα, ανεξάρτητα από τα κίνητρα τα οποία τον οδήγησαν εκεί, είναι αδύνατον να φύγει από τα Ιεροσόλυμα και να μη θέλει να επιστρέψει και πάλι. Αποκομίζει μια εμπειρία η οποία είναι εμπειρία υπαρξιακή, θα έλεγα. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι τα Προσκυνήματα αποτελούν αδιάψευστα τεκμήρια ενός κοσμοσωτηρίου γεγονότος, της Σταυρώσεως και της Αναστάσεως του Χριστού.

Κ.Μ.: Διαβάζουμε σε ειδήσεις ότι μειώνεται δραματικά, λόγω και της συνεχιζόμενης έντασης, ο αριθμός των χριστιανών. Είναι αναστρέψιμη αυτή η κατάσταση ή θα έχουμε μία καθημερινή μείωση του χριστιανικού πληθυσμού στην περιοχή;

Ι.Θ.Γ': Κοιτάξτε, όλες αυτές οι θεωρήσεις είναι κατανοητές, έχουνε κριτήρια καθαρά κοσμικά και ανθρώπινα. Ο λόγος της

υπάρξεώς μας εις τα Ιεροσόλυμα είναι ένα καθημερινό θαύμα.

Κ.Μ.: Εσείς υπηρετείτε το Πατριαρχείο από μικρό παιδί. Θέλω να σας ρωτήσω ποιό είναι το κίνητρο σήμερα για ένα παιδί να έρθει στα Ιεροσόλυμα και να υπηρετήσει εκεί;

Ι.Θ.Γ': Τώρα βρισκόμεθα στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε σε όλους ότι η Πατριαρχική Σχολή λειτουργεί άψογα από πάσης πλευράς, από πλευράς κτιριακής, από πλευράς διατροφής, από πλευράς διαβίωσης. Ήδη τώρα το σχολείο μας είναι πλήρες από διδακτικό προσωπικό και όχι μόνο πλήρες αλλά είναι οργανωμένο και σε πολύ καλό επίπεδο εκπαιδευτικό και ηθικό με την ευρύτερη έννοια. Έχουμε λίγους, βέβαια, μαθητές. Αυτό είναι κάτι το οποίο μας απασχολεί. Θέλουμε την ενίσχυση της Σχολής και αυτό μπορεί να γίνει πολύ εύκολα, δεν είναι αδύνατο ή δύσκολο, όπως από διάφορους λέγεται και υποστηρίζεται. Επαφίεται στην καλή διάθεση των διαφόρων υπευθύνων, ειδικότερα εκκλησιαστικών ανωτέρων παραγόντων.

Κ.Μ.: Ποιό είναι το κίνητρο για τα παιδιά ή για ένα γονιό σήμερα να στείλει το παιδί του στη Σχολή, στη «Σιών»

Ι.Θ.Γ': Το κίνητρο είναι τα Πανάγια Προσκυνήματα, τα οποία είναι κεφάλαιο μεγάλο πνευματικό. Τα Πανάγια Προσκυνήματα έχουν τη δική τους γλώσσα. Τα Πανάγια Προσκυνήματα, όπως είπαμε, είναι τα αδιάψευστα μαρτύρια και τεκμήρια της πίστεώς μας και τα Πανάγια Προσκυνήματα συμβάλλουνε πάρα πολύ στο να γνωριστεί και να καταγγέλλεται ο Χριστός. Η προσέλευσις εκεί των προσκυνητών και των μη προσκυνητών, και των άλλων επισκεπτών, νομίζω φανερώνει ποιος είναι ο ρόλος και ο λόγος των Προσκυνημάτων. Εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπων που επισκέπτονται τους Αγίους Τόπους, όταν έρχονται εκεί, πολλοί εξ αυτών ούτε καν γνωρίζουν περί Χριστού, ερχόμενοι, όμως, πρώτα απ' όλα, γνωρίζουν τον Χριστό.

Κατά δεύτερο λόγο ανακαλύπτουν την Ορθοδοξία, της οποίας Ορθοδοξίας η αποστολή είναι οικουμενική και η Ορθοδοξία είναι η σώζουσα αλήθεια και το Πατριαρχείο, η Αγιοταφίτικη Αδελφότητα με την παρουσία της ακριβώς διακονεί αυτόν τον λόγο

της σωζούσης αληθείας και η παρουσία της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας εκεί εγγυάται και διασφαλίζει την παρουσία του χριστιανικού στοιχείου, του Χριστιανισμού γενικότερα εις την Μέση Ανατολή.

Κατόπιν εκείνο που διαφοροποιεί τον χαρακτήρα στη Μέση Ανατολή και τον διανθίζει και του προσδίδει αυτό το χρώμα, το οποίο έχει η Μέση Ανατολή είναι ακριβώς η παρουσία της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας. Διότι Χριστιανισμός χωρίς την παρουσία των Προσκυνημάτων, χωρίς την παρουσία της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας στην Μέση Ανατολή, δεν θα έχει καμία σημασία και κανένα ιδιαίτερο λόγο. Τα Πανάγια Προσκυνήματα, τα οποία μέχρι σήμερα διαφυλάσσονται και διατηρούνται ως χώροι λειτουργικοί, είναι αυτά τα οποία προσδίδουν σημασία στην χριστιανική παρουσία.

Κ.Μ.: Ποιές είναι οι προϋποθέσεις για ένα παιδί να έρθει στη Σχολή του Πατριαρχείου;

Ι.Θ.Γ': Είναι απλές οι προϋποθέσεις. Η Πατριαρχική Σχολή είναι Μέσης Εκπαίδευσης, ακολουθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του υπουργείου της Παιδείας της Ελλάδος. Βέβαια, προστίθενται και άλλα μαθήματα τα οποία έχουν σχέση με την ιστορία της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων. Διδάσκονται γλώσσες η αγγλική και η αραβική. Παραλλήλως η Σχολή αυτή, ως Πατριαρχική, συμμετέχει εις την όλη ζωή τη λατρευτική και λειτουργική του Πατριαρχείου και της Εκκλησίας.

Υπάρχουν άπειρες δυνατότητες, άμα τη περατώσει των σπουδών, να συνεχίσουνε τα παιδιά που αποφοιτούν εκεί σε ανώτερα πνευματικά ιδρύματα, σε πανεπιστήμια, σε διάφορες σχολές, είτε της Ελλάδος, είτε εκεί είτε στο εξωτερικό. Πρόσφατα, μάλιστα, εμείς στείλαμε, κατόπιν μια καθυστέρησης ένεκα της γνωστής κρίσεως, Αγιοταφίτες νέους να συνεχίσουν και να ολοκληρώσουν τις θεολογικές τους σπουδές εδώ εις την Ελλάδα. Αυτό το κάναμε γιατί ήταν απαραίτητο να επανέλθει αυτή η παλιά παράδοση και να επανέλθει ο σύνδεσμος μεταξύ της Αγιοταφίτικης Αδελφότητας και των εδώ νέων, φοιτητών, ιερών της Ελλάδος και άλλων, οι οποίοι δείχνουν ενδιαφέρον για το Πατριαρχείο.

Κ.Μ.: Θα ήθελα να χρησιμοποιήσουμε ως ζωντανό παράδειγμα και τη δική σας παρουσία. Εσείς ξεκινήσατε μικρό παιδί από ένα χωριό στη Μεσσηνία για να βρεθείτε στο Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων. Μπορείτε να μας δώσετε σε μερικές γραμμές αυτή σας την πορεία;

Ι.Θ.Γ': Είναι μια πορεία, η οποία ισχύει για όλους του Αγιοταφίτες. Όλοι μας βρεθήκαμε στα Ιεροσόλυμα κι αυτό κατά κύριο και πρώτο λόγο, ως γνωστόν, οφείλεται στους γονείς μας και κυρίως στις μητέρες μας, οι οποίες πάντοτε το θεωρούν μεγάλη ευλογία, επίσκεψη του Θεού, να έχουνε το παιδί τους, να το αφιερώσουνε, να το προσφέρουνε στη διακονία της Εκκλησίας, πολλώ δε μάλλον στην υπηρεσία και τη διακονία του Παναγίου Τάφου.

Κ.Μ.: Εσείς προέρχεστε μάλιστα και από πολύτεκνη οικογένεια. Πώς σας βλέπουν σήμερα τα αδέρφια σας ως Πατριάρχη Ιεροσολύμων; τον μικρό Ηλία που έφυγε από το χωριό για να είναι σήμερα Πατριάρχης στα Ιεροσόλυμα;

Ι.Θ.Γ': Το θέμα είναι ότι όσο ψηλότερα ανέρχεται κανείς, τόσο συνειδητοποιεί την μηδαμινότητά του και δεν πρέπει να σκέφτεται με όλα αυτά τα κοσμικά κριτήρια. Η Εκκλησία είναι διακονία και συνεπώς χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Δεν πρέπει, δηλαδή, να προσεγγίζει κανείς την πορεία του μέσα στην Εκκλησία με κοσμικά κριτήρια και να μιλάμε για καριέρα κ.τ.λ.

Κ.Μ.: Το λέω από την έννοια την πνευματική. Όσο και να ζούμε σήμερα σε μία εκκοσμικευμένη εποχή, το να είναι κάποιος Πατριάρχης Ιεροσολύμων, για μας τους λαϊκούς, είναι ένα παράδειγμα, είναι μία θέση περιφανής.

Ι.Θ.Γ': Είναι μια θέση περιφανής αλλά γι' αυτόν τον οποίον αναδεικνύεται σ' αυτήν είναι μια θέσις ευθύνης πολύ μεγάλης κι εκεί συνειδητοποιεί τη μηδαμινότητά του και την ευτέλειά του.

Κ.Μ.: Μακαριώτατε, εμείς στην Ελλάδα έχουμε κατ' έτος την ευλογία με το Άγιον Φως, το οποίο έρχεται κάθε Πάσχα, κάθε Μεγάλο Σάββατο. Θέλω, κατ' αρχάς, να ρωτήσω πώς αισθάνεται ο

Πατριάρχης όταν μπαίνει στο Κουβούκλιο του Παναγίου Τάφου εκείνη την ημέρα για να πάρει το Φως;

Ι.Θ.Γ': Είναι όπως αισθάνεται όταν πρόκειται να τελέσει οποιαδήποτε ακολουθία, ειδικότερα τη Θεία Λειτουργία.

Κ.Μ.: Τί θα λέγατε σε όσους στην Ελλάδα αμφισβητούν το θαύμα;

Ι.Θ.Γ': Δεν μπορούμε να πείσουμε τους ανθρώπους να αποδεχθούν ή όχι το θαύμα. Αυτό είναι μια εμπειρία, η οποία εμπειρία στον κάθε άνθρωπο δεν εξωτερικεύεται και δεν εκλογικεύεται.

Κ.Μ.: Κάθε χρόνο στην τελετή αυτή, όταν ανάψει το Φως, βλέπουμε ρίγη συγκινήσεως και εορταστικές εκδηλώσεις μέσα στο Ναό της Αναστάσεως. Αυτός ο κόσμος εκεί είναι ορθόδοξοι χριστιανοί ή είναι και μουσουλμάνοι;

Ι.Θ.Γ': Πρώτα απ' όλα είναι όλοι οι χριστιανοί. Και μη χριστιανοί.

Κ.Μ.: Πώς ζείτε εσείς αυτή την έκρηξη της χαράς, που σ' ένα δυτικό άνθρωπο μπορεί να φαίνεται και λίγο υπερβολική;

Ι.Θ.Γ': Αυτή η έκρηξη της χαράς είναι μία καθημερινή εμπειρία και αυτή η έκρηξη της χαράς φαίνεται όταν λέμε το «Χριστός Ανέστη!».

Κ.Μ.: Αραβικά γνωρίζετε;

Ι.Θ.Γ': Αρκετά.

Κ.Μ.: Αυτό σημαίνει ότι έχετε επαφή και με τους απλούς ανθρώπους.

Ι.Θ.Γ': Ναι, είχα τη δυνατότητα να υπηρετήσω και σε ποίμνιο αραβικό.

Κ.Μ.: Πώς αντιμετωπίζει ο αραβικός κόσμος, ο οποίος στην τελευταία δεκαετία έχει αρχίσει να ζει μια ριζοσπαστικοποίηση, πώς αντιμετωπίζει την παρουσία τη δική σας, ενός ορθόδοξου κληρικού ανάμεσα του;

Ι.Θ.Γ': Την αντιμετωπίζει με σεβασμό και με αισιοδοξία. Διότι ελπίζει στην ορθόδοξη παρουσία.

Κ.Μ.: Ο αραβικός κόσμος ελπίζει στην παρουσία της Ορθοδοξίας;

Ι.Θ.Γ': Διότι γνωρίζει ένεκα θρησκευτικής παραδόσεως. Ο αραβικός κόσμος, ο μουσουλμανικός κόσμος έχει συγχρωτιστεί με την ορθόδοξη παράδοση, δεδομένου ότι οι Άραβες και οι Άραβες μουσουλμάνοι καυχώνται διότι κατόρθωσαν να κυριαρχήσουν μιας μεγάλης Αυτοκρατορίας με ένα τέτοιο μεγάλο πολιτιστικό μέγεθος.

Κ.Μ.: Όλα αυτά χρόνια έχετε ζήσει από κοντά και πάρα πολλές πολεμικές εντάσεις. Έχετε φοβηθεί ποτέ;

Ι. Θ. Γ': Όταν υπηρετείς μέσ' την Εκκλησία τι να φοβηθείς;

Κ.Μ.: Τί σχόλιο θα κάνατε για τον περιβόητο «πόλεμο των πολιτισμών»;

Ι.Θ.Γ': Δεν νομίζω ότι υπάρχει τέτοιο θέμα σύγκρουσης πολιτισμών. Αυτό είναι ένα φαινόμενο το οποίο έχει σχέση με την Παγκοσμιοποίηση. Και όλοι γνωρίζουν τί σημαίνει Παγκοσμιοποίηση. Σημαίνει αλλοίωση του ανθρωπίνου προσώπου το οποίο είναι εικόνα του θεού. Σκοπός της Παγκοσμιοποίησης είναι ακριβώς το ανθρωπινό πρόσωπο που είναι εικόνα του θεού να γίνει κάτι άλλο, εικόνα κάποιου άλλου...

Κ.Μ.: Τί μήνυμα, Μακαριώτατε, θέλετε να στείλετε στους Ορθόδοξους Έλληνες, στους Έλληνες γενικά που μας ακούνε από το Ραδιόφωνο της Εκκλησίας;

Ι.Θ.Γ': Να παραμείνουνε σταθεροί στην Εκκλησία, στο θεσμό της Εκκλησίας, διότι η Εκκλησία είναι η πλέον ασφαλής άγκυρα, είναι ο πλέον ασφαλής χώρος που διαφυλάσσει την ελευθερία τους και το σεβασμό τον οποίο πρέπει να απολαμβάνει κάθε πρόσωπο, το οποίο είναι εικόνα του θεού.

Εκ του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδος